

จุดยุทธการวงศ์ ผู้ก ๒

เรื่องพงษ์ขาวดราวยไทย

สมเด็จพระวันรัตน วัดพระเชตุพน ในรัชกา...ฯ

ทงอวรรณแลเปล

พิมพ์ครั้งแรก ในงานพระราชานเพลิงศพ

นายพลโท พระยาพหลโยธิน รามินทรภักดี
(นพ พหลโยธิน)

๔
บวช ก พ.ศ. ๒๔๒๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไสเกตพิพารฒนาการ

959.303

๔

ก 246 ๘๙

หอสมุดแห่งชาติรัชมีกานต์
จันทร์บูรี

จดบุญการวงศ์ ผู้ก ๒

เรื่องพงษ์ราวดาร์ไทย

ของสมเด็จพระวันรัตน วัดพระเชตุพน ในรัชกาลที่ ๑

ทั้งฉบับแล้วแปล

พิมพ์ครั้งแรก ในงานพระวิชาทานเพลิงศพ

นายพลโท พระยาพหลโยธิน รัมินทรภักดี

(นพ พหลโยธิน)

๔/
บวชฯ พ. ๓. ๒๕๖๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไสเกตพิพิตรพัฒนากร

၇၂

959.303

၁၄၆၈

၂၃၂၂ ၂၀၀၉

คำนำ

มีคำเล่ากันมาแต่ก่อน ว่าหนังสือพงษ์ชาวด้วยไทยนั้น เคิมสมเด็จพระวันรัตนทรงครุฑ์ แต่งไว้เป็นภาษาบาลี แล้วสมเด็จกรมพระปรมานุชิตชีโนรสได้หันสืบคัมภีรนั้นเป็นหลัก ทรงนิพนธ์หนังสือเรื่องพระราชนพงษ์ชาวด้วยภาษาบัญฑิตพ แล้ว ด้วยเหตุนเมื่อในรัชกาลที่ ๔ ผู้ศึกษาโบราณคดีได้ช่วยกันพยายามสืบหาหนังสือพงษ์ชาวด้วยภาษาบ้านนี้ เริ่ยกันว่าสมเด็จพระวันรัตนแต่งไว้นั้น ก็หายไป เป็นแต่ไกด์ความหากสมเด็จพระสังฆราชวัดราชปะกิญญา ว่าหนังสือพงษ์ชาวด้วยที่แต่งเป็นภาษาบาลีนั้นเรียกว่า มหายบทการวงศ์เรือง จุลยบทการวงศ์เรือง แล้วทรงชี้แจงว่า ในหนังสือนั้นมักชอบเอาศัพท์ภาษาไทยผูกเป็นบาลี เช่นชื่อวนิพัฒ เสนาปลัดกรรมคำรวจ ผูกเป็นบาลีว่า ชนิโน ทิพเสโน ชนเป็นคน ครั้นน้ำข้าพเจ้าก็เป็นผู้ช่วยสืบหาด้วยคน ไกรกราบทุกถุณสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เชื้อ เจ้าพากرمพระยาบาราบปรบกษ์ ถังหนังสือพงษ์ชาวด้วยที่แต่งเป็นภาษาบาลี มิรับสั่งว่าให้เคยทodicพระเนตรเห็นที่สมเด็จกรมพระปรมานุชิตฯ และรับจะทรงช่วยสืบด้วย ได้มรับสั่งให้ nim พะมงคลเทพ เทียง วัดพระเชตุพน ซึ่งได้เคยเป็นดำเนินกิจของสมเด็จกรมพระปรมานุชิตฯ มาคำรัสตาน พระมงคลเทพ ด้วยพระร่วง เมื่อสมเด็จกรมพระปรมานุชิตฯ สันพระชนม์แล้ว พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้เจ้าพนักงานไปรับหนังสือต่างๆ ของสมเด็จกรมพระปรมานุชิตฯ บรรทุกซ้างขันเข้าไปไว้ในพระบรมมหาราชวังส์ เข้าใจว่าหนังสือนั้นเห็นจะอยู่ในห้องพระ

มณฑ์เที่ยรัชรัตน ข้าพเจ้าได้สืบหานในหอพระมณฑ์เที่ยรัชรัตน แลเมื่อ
รวมหนังสือหอพระมณฑ์เที่ยรัชรัตนเข้าในหอพระสมุดสำหรับพระนคร ก็
ได้ให้ค้นอึกครง ๑ ก็หาพบหนังสือพงษ์ขาวดำที่แต่งเป็นภาษาพื้นเมือง
จริงปลง ใจว่าหนังสือนั้นคงสูญเสียแล้ว ก็มิได้สืบหาต่อมา.

๔๕๗
กรณีเมื่อบมเสง พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้ทราบความจากพระมณฑ์เที่ยรัชรัตน
(เข้ม) ว่าทวัดพระเซศุพน์หนังสือผลิตติดต่ออยู่ตามกุฎี ท่านร่วบรวมไว้
ให้หลายคัมภีร์ จึงได้ข้อมูลมาให้พระยาปริยัติธรรมขาด (แพ
ตลาดลักษณ์) เปรียญไปตรากุฎี เพื่อจะมีหนังสือคัมภีร์ให้แปลกับที่
มีอยู่ในหอพระสมุด ๑ ข้าง พระยาปริยัติ ๑ ไปพยหนังสือมหายุทธการ
วงศ์กับชุดยุทธการวงศ์รวมกันอยู่ห้อง ๑ แท่นหนังสือมหายุทธการวงศ์มี
เพียง ๔ ผูก หนังสือชุดยุทธการวงศ์ผูก ๑ ไม่ครบคัมภีร์บรรจุ
ทั้ง ๒ เรื่อง ถึงกรรณนักดองนับว่าการล้ำค่าขึ้นควรจะยินดี เพราะ
ไม่ได้หนังสืออันมีชื่อเสียงกลับคืนมาเป็นสมบัติของบ้านเมือง ไม่หายสูญ
เสียที่เกี่ยววนนั้นประการ ๑ ๑. ได้รู้ว่าเรื่องหนังสือ ๒ คัมภีร์นั้นเป็นอย่าง
ไร้กั้วยอิกประการ ๑

เมื่อได้หนังสือมาพิจารณา ได้ความว่าหนังสือมหายุทธการวงศ์แล
ชุดยุทธการวงศ์นั้น สมเก้าพระวันรัตนวัตพระเซศุพน์ องค์ที่เป็นอาภัย
ของสมเก้ากรมพระบรมานุชิต ๑ เป็นผู้แต่งทั้ง ๒ คัมภีร์ คัมภีร์มหากา
ยุทธการวงศ์ ว่ากั้วยพงษ์ขาวดำมูลเรื่องราชธิราช เป็นหนังสือ ๑๐ ผูก
๑๙ มีค่าตามข้างท้ายบอกไว้ว่าสมเก้ากรมพระบรมานุชิต ๑ แต่ยังทรง

ผนวชเป็นสามเณร ไก่ทรงอราพาณิให้ห้านแต่ง ส่วนหนังสือเรื่อง
รุลย์ทักษารวงค์นั้น เป็นเรื่องพระราชนพงษ์ชาวตากกรุงศรีอยุธยา เริ่ม
แต่เรื่องสกุลวงศ์ของพระเจ้าอ่องเป็นต้นมา จะเป็นหนังสือกิจกานาบร้า
ทราบไม่ เพราะไม่มีแต่ผู้กษังผู้กษาเทียว แต่พอเห็นไก่ฟ้าสมเด็จกรม
พระปรมานุชิตฯ ไก่ทรงเปลี่ยนมาลงในหนังสือพระราชนพงษ์ชาวตากกรุงศรี
กล่าวกัน แต่ทรงแก้ไขไปทางของสมเด็จพระวันรัตนบัง เรื่องประวัติ
ของหนังสือมหายุทธการวงค์แลดุลย์ทักษารวงค์ ไก่เพียงเท่านั้น.

กรรมการหอพระสมุดฯ เห็นว่าหนังสือ เรื่องนั้นบว่าเป็นหนังสือ
สำคัญในทำพากหนังสือโบราณคดี เพราะข้อความน่าอ่านมาก่อน
แล้วสิบห้าไก่ตัวยกตั้งกล่าวมาแล้ว สมควรจะแปลออกเป็นภาษาไทย
แล้วพิมพ์รักษาฉบับไว้อย่างให้สูญเสีย จึงได้ขอแรงให้พระภูมิวิจิตร
(สิงห์ ใจนานนท์) เปริญญ แปลเป็นภาษาไทย และหาโอกาสที่จะ
พิมพ์อยู่ พอมหาอัมมาตย์ทรงพระยาจินดาภิรมย์ราชสภากิจ จิตร ณ สง
ขลา มาแจ้งความแก่กรรมการหอพระสมุดฯ ว่าพร้อมใจกันกับคุณ
หญิงจินดาภิรมย์ฯ ได้รับพิมพหนังสือสักเรื่อง ๑ เป็นของแรกในงานพระ
ราชนานเพลิงศพ นายพล ไก่ พระยาพหลโยธินฯ (นพ พหลโยธิน)
ข้าราชการคนหญิงจินดาภิรมย์ฯ ขอให้กรรมการหอพระสมุดฯ ช่วยเลือก
เรื่องหนังสือให้ ข้าพเจ้าจึงได้ขอให้พิมพ์เรื่องรุลย์ทักษารวงค์ ครวญเห็น
ว่าเป็นหนังสือสำคัญอันสมควรจะพิมพ์ในการรากศล แล้วเชื่อว่าคงจะมีผู้
พอใจที่จะได้เห็นหนังสือเรื่องนี้มากตัวยกัน ว่าครวญประวัติหนังสือรุลย์ทักษ
ารวงค์แล้ว ทันจะว่าครวญเรื่องประวัติของพระยาพหลโยธินฯ ผู้มีรถ
ภาพต่อไป.

ประวัติพระยาพหลโยธิน ๖

นายพล ไก พระยาพหลโยธิน รามินทร์วากที (นพ พหลโยธิน)

ป.ม. ท.ก.ว. ต.ช. ว.ป.ร. ๓ องค์มนตรี ราชบัลลังก์พิเศษ
เกิดในรัชกาลที่ ๕ เมื่อวันเสาร์ เดือน ๒ ขัน ๔ ค่ำ บ้มะแม^๑
ชุลศก วราษ ๑๙๓๓ ตรงกับวันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๔๗๔ เป็นบุตร
นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา (กิม พหลโยธิน)

พระยาพหลฯ ก็ม เป็นนายเรอ ข้าหลวงเคิมในพระบาทสมเด็จ
พระรามาธิบดีศรีสินทรมหาป้ำลังกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ทรงไก้นำนายนพบุตรถวายตัวเป็นมหาดเล็กแต่ยังเด็ก และส่งเข้าโรงเรียน
สรາัญ辱มย์ เล่าเรียนอักษะสมัยในสำนักพระยาศรีสินทรโวหาร น้อย
แล้วนปวิชานุสาสน์ โต เปริญ มาแต่เมื่ออายุ ๑๓ ปี เรียนอยู่ ๔ บลส์ริ
การเล่าเรียนในโรงเรียนสรາัญ辱มย์แล้ว บิดาจึงนำเข้าเป็นนักเรียนใน
กรมทหารน้า เมือ พ.ศ. ๒๕๙๗ ครั้ยบิกามต้าแห่งรัฐราชการอยู่ใน
กรมนน นายนพจงไถ ผู้กหดเล่าเรียนสำหรับจะเป็นนายทหารมาแต่เคิม
ถึง พ.ศ. ๒๕๓๐ เมือโปรดให้ตั้งกรรมยุทธนาธิการ ๓ ทั้ตั้งโรง
เรียนนายร้อยทหารบกขึ้นที่โรงเรียนสรາัญ辱มย์เคิม และรวมนักเรียน
ทหารที่ผูกหัดอยู่ตามกรมทหารต่าง ๆ มาเป็นนักเรียนในโรงเรียนนาย
ร้อย นายนพไถศึกษาวิชาทหารมาแล้ว ครั้นมาเข้าโรงเรียนนายร้อยก
ไถเป็นหัวหน้าบังคับหมู่นักเรียน มีศรีเป็นนายสิบโทแล้วเลื่อนเป็นนายสิบเอก

(ญ.ท.๘๙)

นายพลโท พระยาพหลโยธิน รามนินทร์กัณฑี (นพ พหลโยธิน)
ป.ม., ท.จ.ว., ต.ช., ว.ป.ร. ๓., ร.จ.ม. ราชองครักษ์ องค์มนตรี
พ.ศ. ๒๔๑๔—พ.ศ. ๒๔๖๒

เรียนอยู่บเทยวกสอบวิชาไก้ตลดอกหลักสูตรของโรงเรียน ซึ่งทั้งเป็นแบบในสมัยนั้น จึงได้รับพระราชทานสัญญาบัตรเป็นนายร้อยทหารบก เมื่อวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๓๑ และเป็นผู้บังคับหมวดนักเรียนในโรงเรียนนายร้อยต่อมา.

ใน พ.ศ. ๒๔๓๑ นั้นเอง เมื่อถึงปลายปีทรงพระกรุณาโปรดฯ ให้กรมขุนพิทัยลักษณ์มีราชโองการ แต่เมื่อยังทรงพระนามว่า พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้าไโสณบดินทร์ เป็นข้าหลวงให้ญี่สีที่ไปประจำราชการอยู่ณเมืองเชียงใหม่ ในครั้งนั้น โปรดฯ ให้กรมขุนพิทัยลักษณ์มีการจัดนายทหารชุดที่ ๕ ไปเป็นครุฑากหตุทหารชั้นจ่าจักขณท์เมืองเชียงใหม่กวย กรมขุนพิทัยลักษณ์เสาะหา นายทหารที่ได้ผูกหัตถะรวมในวิชาชั้นใหม่ และอธิบายอธิบายรับอันสมควรจะไว้วางใจให้ไปทำการณ์ที่ไกลมิให้เสียเกียรติยศทหารบก จึงได้เลือกนายร้อยตรี นพ. ชั่งเห็นว่าหลักแหลมอยู่ในนายทหารรุ่นใหม่ในเวลานั้น ให้ไปรับราชการที่เมืองเชียงใหม่ด้วยคน ไปรับราชการอยู่๒ปี จึงได้กัดลับลงมากรุงเทพฯ

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๑ ในบัดลับลงมานั้น ประจำวันเวลา โปรดฯ ให้เข้าพระยาสุรศักดิ์มณฑร์ แสง ชูโต แต่เมื่อยังเป็นพระยา เป็นข้าหลวง ประยุบปราบโจรผู้ร้ายทางหัวเมืองทั้งทวีปตะวันออก เข้าพระยาสุรศักดิ์มณฑลขึ้นนายร้อยตรี นพ. ไปรับราชการกวย จึงต้องไปรับราชการหัวเมืองอีกคราว ๑ ในเวลาติดๆ กัน ความนี้ได้ไปจนถึงเมืองสุวรรณภูมิในมณฑลสรีบุรี ขึ้น รับราชการในกองข้าหลวงประยุบผู้ร้ายอยู่บ่อยๆ จึงได้กัดลับคืนมารับราชการทหารบกในกรุงเทพฯ

๑๒๔๓๕ ให้รับพระราชทานสัญญาบัตร เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม
เดือนนี้เป็นนายร้อยโท ไปรับราชการในกรมทหารม้า

๑๒๔๓๖ ทรงพระกรุณาโปรดฯ ให้การชุนพิทัยลาภ
พฤฒิชาดา เสด็จฯ ไปรับเจ้าเตเรย์ทเมืองสิงค์ปีร์ กรมชุนพิทัยลาภฯ
ไก่หุลขอนายร้อยโท นพ เป็นองครักษ์ตามเสด็จฯ ไปราชการคราวนั้น กวย

๑๒๔๓๗ (ร.ศ. ๑๙๙) เมื่อเกิดเหตุอวิภัคพระเศสโปรดฯ
ให้พระชนชิกชาญไชย สาย สิงหเสนี เมื่อยังเป็นพระพิเรนทรเทพ เป็น
แม่ทัพคุณทหารไปรักษาเมืองอุบลราชธานี นายร้อยโท นพ ไก่คุณทหาร
ไปในกองทัพ กวย ไปรับราชการอยู่นั้น จึงได้กลับมา

๑๒๔๓๘ ไกด์เดือนนี้เป็นนายร้อยเอก รับราชการใน
ตำแหน่งองครักษ์ใน衙门ผลสมเด็จฯ เจ้าพากิม พระยาภาณุพันธุวงศ์วรวิเชช
เมื่อยังเสด็จฯ กำรงพระยศเป็นนายพลเอก สมเด็จฯ พระเจ้าน้องยาเธอ
เจ้าพากิมพระภาณุพันธุวงศ์วรวิเชช เสนาบดีกระทรวงคลาโหม

๑๒๔๓๙ ให้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎ
สยามชั้นที่ ๕

๑๒๔๔๐ ให้รับพระราชทานสัญญาบัตร เมื่อวันที่ ๒๕
สิงหาคม เป็นที่นายร้อยเอก เต็มตำแหน่ง และในขั้นนี้โปรดฯ ให้ตั้ง^๔
ทหารรายที่ ๕ ชั้นที่เมืองราชบูรี ผู้บัญชาการกรมยุทธนาวิการเลือกนาย
ร้อยเอก นพ ให้ว่าที่นายพันตรี เป็นตำแหน่งปลัดกองทหารที่เมืองราชบูรี
มาแต่แรกทั้ง

ถึง พ.ศ. ๒๔๕๙ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม
นี้บรรดาศักดิ์เป็นที่หลวงคือปลัดสำราษฎร์ และได้เป็นคำแทนผู้บังคับการ
กรมทหารราบที่ ๔ ที่เมืองราชบุรี แต่นั้นมา

ถึง พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เมื่อวันที่ ๓๑
กรกฎาคม เลื่อนยศขึ้นเป็นนายพันตรี และได้รับพระราชทานเหรียญ
ห้ารำมาลาในปืน

ถึง พ.ศ. ๒๔๖๑ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เลื่อนบรรดาศักดิ์
ขึ้นเป็นพระศรีไตรตรองค์วิชัย

ถึง พ.ศ. ๒๔๖๒ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก
ชั้นที่ ๔

ถึง พ.ศ. ๒๔๖๓ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เมื่อวันที่ ๑๕
พฤษภาคม เลื่อนยศขึ้นเป็นนายพันโท

ถึง พ.ศ. ๒๔๖๔ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เมื่อวันที่ ๑๕
พฤษภาคม เลื่อนยศขึ้นเป็นนายพันเอก และต่อมาลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม
ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เลื่อนบรรดาศักดิ์ขึ้นเป็นพระยาพหลพล
พยุหเสนา (พระราชทานนามเกียวกับที่ค่าได้เคยเป็นแต่ก่อนมา)
เป็นคำแทนผู้บัญชาการทหารยกทัพมณฑลราชบุรี

ถึง พ.ศ. ๒๔๖๕ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตร เมื่อวันที่ ๑๖
มิถุนายน เลื่อนยศขึ้นเป็นนายพลตรี ต่อมาริบบ์ ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎสยาม เลื่อนขึ้นเป็นชั้นที่ ๑

ถึง พ.ศ. ๒๕๕๐ เมื่อตักษาราบทเป็นกองทัพประจำกองทัพ
 ไก่เป็นคำแห่งผู้บัญชาการกองพลที่ ๔ ประจำกองทัพราษฎร์ ประจำตัว
 พระยาพหลฯ ที่ได้รับราชการในรัชกาลที่ ๕ มีเนื้อความดังกล่าวมานี้
 ถึงรัชกาลปัจจุบันนี้ พระยาพหลฯ เป็นผู้ซึ่งพระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัว ได้ทรงคุ้นเคยซึ่งพระราชนิยมรัตน์มาแต่เมื่อทรงปัฐมี
 ราชการทหารยกมาแต่ก่อน จึงได้รับพระราชทานเข็มข้าหลวงเดิม
 และพระมหากรุณาธิคุณปักเกล้าฯ เป็นเงินกปรับภาระเดือนต่ออายุ
 ในพ.ศ. ๒๕๕๓ ได้รับพระราชทานเหรียญวัดนาภรณ์ชั้นที่ ๓ และ
 โปรดให้เป็นหัวนำข้าหลวงไปตรวจวิธีแบบแผนประจำศูนย์บุนควรฯ
 ถึง พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิริยาภรณ์ช้าง
 เพอกเลอนขันเป็นที่ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน แดเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม
 ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิริยาภรณ์ มงกุฎสยามเลื่อนขันเป็นที่
 ครั้นเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รับพระราชทานเครื่อง
 ราชอิริยาภรณ์ที่ข้อมูลอมเกล้าฯ กับพานทองเครื่องยศข้าราชการ
 ผู้ใหญ่ ต่อมากดังงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมายุใน พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รับ
 พระราชทานเครื่องราชอิริยาภรณ์มงกุฎสยามเลื่อนขันเป็นชั้นที่ ๑ และ
 เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิริยา
 ภรณ์ที่ข้อมูลอมเกล้าฯ ว่า
 พระยาพหลฯ ได้รับราชการทหารเมืองราชบุรีมาแต่แรกตั้งแต่ว่า
 มาแล้ว ครั้นการทหารรุ่งเรืองเริ่มขึ้น ก็ได้รับพระราชทานบำเหน็จ
 รางวัลแล้วได้เลื่อนยศบรรดาศักดิ์ขึ้น เพราะความชอบในราชการทหาร

โดยสำคัญมา ๓๕๔๐ ๑๙ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมเวลาแต่รับราชการ
ทั้งหมดอยู่ในมณฑลราชบุรี ๑๖ ปี มา มีโรคเกิดที่เห้าทำให้พลภาพ
ลงไม่แข็งแรงพอจะทำราชการทั้งหมด ๑๘ ปี ให้ทรงทราบ
ผลของการประชุมทั้งความสามารถของพระยาพหลฯ ทรง
พระราชทานว่าสตบัญญายังดีอยู่ พอจะทำราชการผ้ายอดเรือนต่อไป
ได้ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ คำแนะนำสมุหเทศาภิบาลมณฑลครัวซึ่มิมา
ว่าง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาพหลฯ ย้ายมารับราชการ
พลดเรือน พระราชทานสัญญาบัตร เมื่อวันที่ ๔ กันยายน เป็นที่
พระยาสำเร็จแห่งสังคม รามราชนก กิจิยะพาหะ คำแนะนำสมุห
เทศาภิบาลมณฑลครัวซึ่มิมา แล้วโปรดให้คงมิยศผ้ายอดเรือนเป็น
นายพลตรีแล้วซึ่งครั้นพิเศษด้วย

พระยาสำเร็จแห่งสังคม นพ ขันไปรับราชการพลดเรือนทั้งมณฑล
นครราชสีมาอยู่ ๑๖ ปี ปรากฏเกียรติคุณที่ในมณฑลครัวซึ่มิมา เหมือน
กับที่ปรากฏมาในมณฑลราชบุรี แต่ก่อนແທบทุกประการ คือที่มีความ
โอบอ้อมอารีแก่ผู้น้อยเป็นทัน ข้าราชการผู้น้อยตลอดงานรายภูมิงาน
นิยมนับถือทั่วไป ก็เป็นเหตุให้บังคับบัญชาการงานไถส์กวาก สามารถ
จะให้ราชการดำเนินไปในทางความเรียบเรียบอย่างสมดังพระราชประสงค์
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เดือนยศขั้นเป็นนายพล ให้เป็น
คำแนะนำ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖

ขึ้นเมื่อครั้งยังเป็นพระยาพหลฯ อยู่ในมณฑลราชบูรนฯ เมื่อ
ทรงพระราชนิรหัตถ์ก่อนเสือขัน พระยาพหลฯ ก็ได้เข้าสมัคแล้วได้
เป็นวิสามัญสมาชิกแต่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔ ครานนท์เสือขันทรงออกไป
ถึงมณฑลราชบูรี ให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาพหลฯ
เป็นผู้บังคับการเสือขันมณฑลราชบูรีแต่เดิมมา ให้มีมีศเป็นนายหมู่
ใหญ่แล้วเลื่อนเป็นนายกองทั่ว ครานนท์ขับโปรดการในมณฑลนคร
ราชสินี ก็โปรดให้เป็นผู้บังคับการเสือขันในมณฑลนครราชสินี
แล้วเป็นผู้บัญชาการกองเสนาฝ่ายตะวันออก มีมีศเป็นนายกองเขตและ
เป็นราชองครักษ์พิเศษด้วย

ถึง พ.ศ. ๒๔๗๑ โรคเกิมของพระยากำแหงสังคม นพ กำเริบฯ
อาการถดเจ็บบวมไม่สามารถทำภาระงานได้ มณฑลทุกที่ พระยากำแหง
สังคม นพ พยายามรักษาตัวมากจนเห็นว่า โรคไม่มีทางทิ้งบ้านหาย
ได้แล้ว รู้สึกว่าจะอยู่ในตำแหน่งต่อไปก็จะเสียราชการถึง พ.ศ. ๒๔๗๒
จึงรายบั้งคุมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตออก
จากตำแหน่งสมหเทศาภิบาล เพื่อรอทุกผลภาพ ทรงทราบ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ได้รับพระราชทานเขียนบ้านญู แล้วพระราชทาน
สัญญาบัตรเมื่อเดือนกุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๒ เลื่อนเป็นพระยาพหลฯ อยู่ใน
รามินทรภักดิ์ มีตำแหน่งราชการในกระทรวงกลาโหมคือมา
พระยาพหลฯ อยู่ใน ออกจากตำแหน่งราชการกลับลงมาอยู่ใน
กรุงเทพฯ ไม่ช้า เกิดโรควัณโรคพิการทับโรคเกิม ช่วงชั้น

ญ

ก็ถึงชนิการรวมทั้งนรนวนราชคำริห์ อําเภอปทุมวัน เมืองที่ ๑๗
พุศจิกายน พ.ศ. ๒๔๖๒ คำณวณอายุได้ ๔๙ ปี ได้รับราชการสันดิษฐ์
พระเดชพระคุณ ทั้งในราชการทหารและราชการพลเรือนรวมเวลา ๓๕ ปี
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานโภชนาศพเป็นเกียรติยศ และ
พระราชทานเพลิงที่เมรุวัดเทพศิรินทร์วาราวาศ ณ เก่อนเมษาณ พ.ศ. ๒๔๖๓
สันเนื่อความตามประวัติของพระยาพหลโยธิน รามินทร์วังก์ นพ พหล
โยธิน เพียงนี้

ทำที่นี้ สถานที่

หอพระสมุควรชรัญญาณ

วันที่ ๑ เมษาณ พ.ศ. ๒๔๖๓

จุดยุทธการวงษ์

เหติ เสนาป่าทิหิ มนุเตนุ—
ไอ ทพ.หิ ซทุราพหทุวารไกภู—
รุกปริกุชปาการปริปุณุณ์ นคร
การาเปตุว่า ชณ.ญาหารป่าเดยุย
สนนิธิตุว่า พลนิกาย ๑ สุรพล—
โยเช ๑ หตุถือสุสพาหนน ๑
นานาวุชปริปุณุณ์ วิชาราเปตุว่า
ติวสุสເຂວ มนุเต ๒ สุรพล—
โยเช อุยบุตุตากไอ ชิราينคร
ழุช.ณิค ๓ ชาวนิ.

พระเจ้านครส โคงค'งปุกษา
เสนาบกิ แล้วราษการหั้งปวง
ให้ตักแต่งพระนครให้พร้อมไปด้วย
เชิงเทินค่ายคุประตุหอรับข้อมปรา
การมั่นคงแล้ว ก'ให้สະสมเข้า
เปลือกสเบียงอาหารไว้พร้อมแล้ว
ให้ปรนปรงบำรุงพลนิกาย นายทัพ
นายกองช้างม้าพานะตรระเกริญม
สรรพสถาตราวุชไว้ให้บริบูรณ์ทุก
ประการ ถึงสามบ'แล้วก'ยกพล
โดยหาทพให้ญี่มารบพระนครเชี่ยง
ราย.

ตทາ ชิราينุโภ ๙ ก'กุกนุต
ติวสุส ๗ สุวนุณรชูนาม ปนិ—
มาเนนุโภ ๘ ຄມី ਆក ๘ อทิสุว
សំត ๘ ราชប្រិស เปេសកុវា ๒

กรุงนั้นพระเจ้านครเชี่ยงราย
คือยรับគอกไม้เงินគอกไม้ท้องอยู่
เงินสามบ'แล้ว ก'ไม่เห็นมีគอกไม้
เงินគอกไม้ท้องมา เกิดพระไทย

วิชาราเป็ตุว่า สปด ท ญูตุว่า
สุรพล โย เก วิชาราเป็ตุว่า สี น
เกบี อุยบุกุตคโตก อนุกรรมคุ เก
ตสุส ท ราชสีทพพ ปสุสิทุว่า
กุทุ โย สี ราชสีทพ พนายเก^ก
อาณาเป็ตุว่า อุยบุกุต โตก ตสุส
ราชสีทพพ ปหรติ.

ไส ราชบุกุต โตก ราชสี
ทพ พนายเก ฯ สุรพล โย เก ฯ
อาณาเป็ตุว่า เกบี สุร โย เก อุย—
บุกุต บวช โย ปหราเป็ตุว่า
ตสุส ราชสีทพพ บุช วิคุตว่า โตก
โย เก ตสุส มหนุเต มรนุเต
อาณาเป็ตุว่า ปหราเป็ติ.

ไส ราชา โตก พลนิกาย
มหนุเต มรนุเต ฯ ปลายนุเต
ฯ ทิสุว่า อุตุราสนุโตก ภิโตก
ภิชุชนุโตก ปลายติ.

สงสัย จึงใช้ให้ราชบุรษ ไปสืบข่าว
ทราบความว่า พระเจ้านครสโตรกค์
เป็นชนิด จึงให้จัดແงานเกณฑ์พล
ทหารรับราชการกองทัพไป ครั้นไปถึง
ท่ามกลางมารคาก ไก่เห็นกองทัพพระ^ก
เจ้านครสโตรกค์มาถึงอยู่ ก็ทรง
พระพิโ发挥 เร่งให้นายทัพนายกอง
ยกพลออก โไม่ตีก้องทัพพระเจ้า
นครสโตรกค์.

ราชบุตรพระเจ้านครสโตรกค์
ให้นายทัพนายกองพลทหารทั่วถ้า
แขง เข้าสู้รบกับกองทัพพระเจ้า
นครเชียงราย ฆ่าพนรพล โย ราช
ทหารของพระเจ้านครเชียงรายล้ม^น
ตายลงเป็นอันมาก.

พระเจ้านครเชียงราย ไก่เห็น
พลนิกายของพระองค์บางพวงล้ม^น
ตาย บางพวงแตกหนึ่นไปเป็นอัน
มาก ก็สกุ้งศักดิ์พระไวยกิตวัฒนา^น
แตกหนึ่นไป.

ໄສ ราชปุ่ตโถ ปลายนุํต
ตสุส ราชสีทพุ๊ ทิสุว อคุตโน
สุรโยเก อนุพนุําเป็ตุว ເຕີ
ປ່ງວາເປ່ຕົວ ອນຸຄູນຸຕື.

ໄສ ราช หດຸຕັນນຸຕືໂຫ
ສິມຕວ່ ຮຖຸຕິນຸທວ່ ปลายນຸຕື
ນກວ່ ປ່ຕົວ ຕມຸບ່ ປົວສີຕົວ
ຮກ່າເປ່ຕື.

มหาชนາ นานาคำນວສີໃນ
ຕໍ່ ญຸຕົວ ອຸທຸຮສນຸຕາ ກິດາ
ຄາມເຄເທ ມහນຸເຕ ອທຸເທດົວ
ວນໍ ปลายຕົວ ວນາວນ ປົງ—
ສນຸຕື.

ໄສ ສຫຼຸງຄົນຄວິນຸໂຫ ອດ—
ດາຂາຣຄໂຫ ຕມຸບ່ ອນຸພນຸອນຸໂຫ
ນກວ່ ປ່ຕົວ ຍຸທຸອວຖຸຕື ສູປາ—
ປ່ຕົວ ເຕີ ຕໍ່ ປົວວາເປ່ຕື.

ໄສ ຂົວຍິນຸໂຫ ສູຮພລໂຢເງ
ຕສຸສ ມහນຸເຕ ອອດຸຕໂນອປຸປ່ກ

ราชบຸກພຣະເຈັນຄຣສ ໂຕງຄໍ
ໄກເຫັນກອງທັພພຣະເຈັນຄຣເຊີຍງວຍ
ແຕກໜີໄປແລ້ວ ກໍໃຫ້ພລທຫາຮອງ
ຕນທີແກລວກລັດໄລ້ຕິດຕາມໄປ.

ພຣະເຈັນຄຣເຊີຍງວຍ ກໍເສັກໍ
ຊັນຄອງໜັງ ເຮັງວິບຫນໍໄປທັງກລາງ
ຄືນກລາງວັນຈຸດິພຣະນຄຣ ເຂົພວ
ນຄຣໄກແລ້ວກໍໃຫ້ຮັກໝາມນັ້ນໄວ.

ພວກມຫາຜູ້ຈາວບ້ານໄກທ່ກວບ
ເຫດກາຮົດແລວກໍສັດັກໃກລວກ
ບ້ານເຮືອນເສີຍ ພາກັນໜີໄປໜຸ່ມໜ້ອນ
ອຍໆໃນໜໍາ.

ພຣະເຈັນຄຣສ ໂຕງຄໍ ກໍເສັກໍ
ຊັນກຮງໜັງພຣະທິນໍ ຕິດຕາມພຣະ
ເຈັນຄຣເຊີຍງວຍໄປຈຳນົງພຣະນຄຣ
ແລ້ວໃຫ້ຄົງຄ່າຍລົມພຣະນຄຣໄວ.

ພຣະເຈັນຄຣເຊີຍງວຍໄກເຫັນ
ພລທຫາຮອງພຣະເຈັນຄຣສ ໂຕງຄໍ

ស្តូរឈើមេ । មហនុពេ វិចុជ្យុត
ប្លាយនុពេ । ទីស្តុវា ពេហិ មប-
ពេនុពេ ប្រាសយំ ឧទុកឈើ ឧបុគ្គ-
ធម្មុតំ សមប្រសុសនុពេ នគរំ រកុធតំ
ឧសក្ខុក្រុងុពេ វិទ្ទុរោកំ សីមំ ឧបា-
ប្លុណុពេ ពីហំ នគរំ រកុធនុពេ
វិុតុ មមុលិមយាមេ ប្រុគុពាការ់ ।
ឲ្យាពិឈើ । ការសិកាស់ । មហនុ-
ពេបី អគ្គិធមុសពាហេន । សេនា-
ប្រកាមទានុរាគឈើ ស្តូរឈលិមេ ।
ខាងមួយ នគរំ ធម្មុពេកុវា ពុពេ
និកុធមិតុវា ប្លាយនុពេ រតុគិបំ
ខាងនុតុវា ធម្មុកុកមេន ប្រុនា-
ការោកំ ពេ ឲ្យិយាបេគុវា ប្លាយពិ.

ເຕ ວາສີກພູພາ ປິພຸ່ນົມືຖວ
ປິປຸ່ນຸ້ນ ຂປາປຸ່ນົມືຖວ ຕໍ່ ລູຖວ
ຂປຸ່ປກ ຂນພນົມືຖວ ຕໍ່ ປຳປຸ່

กล้าแข้งมากเห็นพลทหารของพระ
องค์น้อยกว่าพากันแตกหนึ่งไป จึง
ปูฤกษ์เสนาข้าราชการทั้งปวงเห็น
พร้อมกันว่าไม่สามารถจะสู้รบทชา
ไชยชนะรักษาพระนครไว้ได้แล้ว
จะรับให้แต่เดียวมีการท่าระค้อสู้กัน
ไม่ทันท่วงที แต่รักษาพระนครไว้
ได้ถึงสามวันแล้ว กลัวว่าจะรักษา^{ต่อไปอีกไม่ได้} ก็ทิ้งพระนครเสีย
พาพระมเหศี แลพระประบูรญาติ
ท้ายทายชา ซึ่งมีราชพาหนะ^{ตุ่น}
กับทั้งเสนาข้าราชการพลทหารทั้ง
แกลังกล้าเป็นอันมากขอกราบพระ
นครหนึ่งไปในเวลากลางคืน จึง
ให้พลทหารรังท้าย เพื่อจะได้รับ^{ตุ่น}
รองข่องกันข้าศึกด้วยหลัง โดย
ลำกับมา.

ผ้ายพากกองทัพทคงถล่มพระ
นครอยุ่นน์ ถนนยังหาทันพร้อม
เพรียงกันไม่ ครั้นไห้กราบว่าพระ

ณิทุวَا วา ອป้าປຸ່ນິຕຸວَا วา ທຳ
ຍຸ່ງຊຸ່ມິຕຸວَا วา ອຍຸ່ງຊຸ່ມິຕຸວَا วา
ວິຊີຕົ້ນໆ ທຳ ອຸນຸພນຸອິຕຸວَا ທຳ ອລ—
ກິຕຸວَا ນິວຖຸກນຸຕີ.

ໄສ ສັຫງຄນວິນຸໂທ ທຳ ນກຮໍ
ດິກຸຕຸວَا ມາຫະນະ ວິຈາເຣຕຸວَا
ຕົກຸດ ວສຕີ.

ໄສ ຜິວາຍິນຸໂທ ເຕ ຊະນະ
ອາຫາຍ ອາຄນຸຕຸວາ ສຸຍາມປ່ເທເສ
ວິຊີປາກາຣນຄຣສຸສ ສມີເປີ ວນໍ
ປິຕຸວາ ສກຸເກນ ຕາປສວດຸເແນ
ອາຄນຸຕຸວາ ຕສຸສ ໄທຸລິມຸເຂົ ສູເຕັນ
ຢຸ່ມໍລູານຸກາວເວນ ມහາຣາຊ ຕຸວ
ອຸ່ມໍລູຕຸດ ມາ ກະຊົນຸໂທ ອີຈ ວສ—
ກຸເຂວ ປ່າງາມິຕຸໂທ ອີທຳ ສູານໍ ນ
ອຸນຸພນຸອິຕີ ອີທຳ ສູານໍ ຂຍກຸມິກໍ

ເຈັນຄຣເຊີຍງວຍຫຼືໄກແລ້ວ ກ
ຕິກຕາມໄປນ້ອຍຕົວນັກທັນບ້າງໄມ່ທັນ
ບ້າງ ໄກສູ່ຮບກັນບ້າງ ໄນໄກສູ່ຮບ
ກັນບ້າງ ຕິກຕາມໄປຈຳສິນພະວະຈາຊ
ອານາເຂດ ຄຣົນໄມ່ໄກຕົວພະເທົ່າ
ນກຣເຊີຍງວຍແລ້ວກີ່ພາກນັກລັບໄປ.

ພຣະເຈັນຄຣສໂຕງກໍ ໄກພຣະ
ນກຣເຊີຍງວຍແລ້ວ ລວບຮວມໄກ
ພລເມືອງເປັນອັນນາກ ກໍປະທັບ
ອູ່ໃນພຣະນກຣເຊີຍງວຍນັ້ນ.

ສ່ວນພຣະເຈັນຄຣເຊີຍງວຍກີ່ພາ
ຄນທັນນັມາທາງສຍາມປະເທດ ດັງ
ນີ້ໄກລເມືອງກຳແພັງເພື່ອຮແລ້ວ ຕົວຍ
ບຸບຸງລູານຸກາພຂອງພຣະເຈັນຄຣເຊີຍ
ງວຍ ຈຶ່ງບັນດານໃຫ້ກ້າວສັກເຫວ
ວາຈແປລງເພົດເປັນພຣະຄາບຄມາຍືນ
ອູ່ຕຽງນໍ້າຊ້າງພຣະທິນ້ງທຸກໆສ່ວ່າ ຖກວ
ມහາຣາຊເຈົ້າ ພຣະອງຄ່ອຍ່າໄກເສັກໍ
ໄປກໍ່ຕໍ່ ແລ້ຍ ຈຶ່ງປະທັບຄົນເດີກ

ภาระยุบ ทว่า ขึ้น สาขุนคร ทราบ
เปรติ วุตต์เต มหาชน ตตุต
สุนหร นกร อันเทวตา วุตต์
ปากาสปริกขอกชาพุทธวารโภชู—
รูกปริปัณณ ราชเคหบุ โภชู—
ฐานการวิถีสตัลส์ยุตต์ การาเปตัว
เทวทานุภาวน สีชุมาเปติ.

ต นกร ตรีตริคุนกร นาม
ยาเวชุตตนา อโหนสี.

โส ตตุต วสน โต ทานทิน
บุญญาณ กรณุต ปุตตันตุต้าหิ
วนามาโน จิร อโหนสี.

๖
ข้ามิตรข้าศักดิ ไม่สามารถจะตัก
ตามมาถังทันไก ทันเป็นที่ชัยภูมิ
ข้อพระองค์ทรงสร้างพระนครขันท์
เกิด แล้วพระเจ้านครเชียงราย
ก่อไปยกให้มหาชนสร้างพระนครขัน
ในที่ชัยภูมินั้นตามคำเทศยาสั่ง^{หุ}
แล้วให้สร้างพระราชวังประกอบไป
ด้วยปราการเชิงเทินขึ้นบ่มคุประต
หอรบยุ่งฉางสตัลหนทางพร้อมบริ
บูรณ์ สำเร็จด้วยเทวฤทธานุภาพ.

พระนครนั้นจึงมีนามการปรากฏ
ว่า พระนครไตรตรึงค์สบมาน
ตรายเท่าทุกวนน.

พระเจ้านครเชียงรายนั้นประทับ^{หุ}
อยู่ในพระนครไตรตรึงค์ทรงบำเพ็ญ
พระราษฎรคลมีงานเป็นตน ทรง
พระเครื่องอยู่กับพระราษฎร และ
พระราชนักงานนาน.

๗
ໄສ ຕົກດ ຮ່າຊື່ ກາເຣນຸໂຕ
ປນ ມຫລຸດໄກ ຂາຍຸ້ທປຣີໂຢສາເນ
ກາລກໄຕ ຍັດກມຸນຄໂຕ.

ຕສຸສ ປຸດຸໂຕ ຕຸວິທຸວິງຄຣາຈາ—
ນາມ ຕົກດ ຮ່າຊື່ ກາເຣຖວາ ຊົວ
ກຸສລິຕຸໂຕ ຕຄາ ກາລກໄຕ ຍັດ—
ກມຸນຄໂຕ.

ໜີວາຍຮະໂໄລ ປຸດຸທນທຸກ
ທີ່ຖຸອນສຸນທຶນິກາ ຊົວ ຕົກດ ຮ່າຊື່
ກາເຣນຸກາ ທານາທີ່ນີ້ ປຸ່ລຸ່ງກມ—
ມານີ ກາວເປົກວາ ນິຮປຸ່ຈາ—
ນິກຸດາ ສຸຂສຳວັດ ຂແສ່.

ເສວຍຈາໝສມບັດຍູ້ໃນພຣະນຄວ
ໄຕຣຕຣົງຄົນນີ້ ຈັກງພຣະຈຣາສິນ
ພຣະໜນມາຍຸແລ້ວ ກົ່ເສກົ່າໄປຕາມ
ຍັດກຣວມ.

ພຣະຈາໝບຸທຣຂອງພຣະເຈັ້ນຄຣ
ເຊີ່ຍງຮາຍນີ້ ຖຽງພຣະນາມວ່າພຣະ
ເຈັ້ໄຕຣຕຣົງຄົ່ນ ໄກເສວຍຈາໝສມບັດ
ໃນພຣະນຄວໄຕຣຕຣົງຄົນນີ້ທ່ອມານານ
ນີ້ພຣະໄກຍປຣະກອບໄປຄັ້ງພຣະຈາໝ
ກຄລເໜີ່ອນອຍ່າງພຣະຈີນິກາ ຄຣນີ້
ສິນພຣະໜນມາຍຸແລ້ວ ກົ່ເສກົ່າໄປ
ຕາມຍັດກຣວມ.

ພຣະຈາໝບຸທຣພຣະຈາໝນັກ
ຂອງພຣະເຈັ້ນຄຣເຊີ່ຍງຮາຍ ເສວຍ
ຈາໝສມບັດຍູ້ໃນພຣະນຄວໄຕຣຕຣົງຄົ່ນ
ນີ້ສິບສັນຕິວ່າມ່ານານຄົງສາມສ
ພຣະອົງຄົ່ນ ຖຽງບໍາເພື່ອແຕ່ພຣະຈາໝ
ກຄລມີທານເປັນຕົ້ນ ໄນມີປົງບັກຍ່
ບໍ່ຈານມີຕຣມາວບກວນ ກົ່ອຍູ້ເປັນຄົງ
ສບາຍພຣະໄກຍ.

ທາ เອໂກ ປຸ່ຣິໄສ ວົງ—
ລາຄະຫຼຸທິກາໄຍ ດລເຂຖົກ ກຕຸວາ
ມຣິວປີເພື່ອ ມහນຸເຕ ອປຣະ—
ົນພື່ອ ໄຣເປົກວາ ເຕັບ ອຸທເກນ
ສີມຸງທຸວາ ເຕັບ ເຕສໍ ວົມມານານໍ
ຜລ ວົກຄົມທຸວາ ຜົວທຳ ປໍາເລຕີ.

ເອໂກ ວປຣກໂໄຂ ເຄຫສມີເຢ
ສູໂຕ ເຕນ ປຸ່ຣິເສນ ຕຖຸດ ມຸຖຸຕ
ກໂຕ ມහນຸກຜ ໂດ ວົມທີ.

ອດ ຖົງທຸວິງຄນຄເຮ ຮລຸໄລ້
ເອກາ ຮາຊີທາ ອວຣປາ ວປຜລໍ
ນາຕາ ທາສີທາສໍ ວປຜລໍ ກີຍາເປສີ.

ເທ ກາລືທາສາ ນານາປເແນ ।
ວິວຽນຸຕາ ວປຜລໍ ພລກນຸຕາ ປົຣ—
ເຢສນຸຕາ ຕສຸສ ປຸ່ຣິສສຸສ ດລ—
ເຂຖົກ ຄນຸຕວາ ສຸກ ວປຜລໍ ມහນຸກໍ

ຄຣັງນັນມີບ່ຽນຜັ້ນທີ່ເປັນຕ່ອມ
ເປັນປົມທີ່ໄປທັງກາຍ ທຳໄວ່ອ່ຍ່ໃນ
ທົກຄົນປຸ່ລູກພຣິກມະເຂືອດັ່ງຈາໄວ້ເປັນ
ອັນມາກ ອາສີຮັບດົກທົ່ວຍນໍ້າ ຄຣັນ
ພຣິກມະເຂືອດັ່ງຈານນັນມີຜລເວົງແລ້ວ
ກີເກີບຜລໍໄປຂາຍເລີຍງ໌ຈົ່ວຕົວ.

ມີຕັນນະເຂືອຕັນຫັນ ເກີດອ່ຍ່
ຜົ່າໄກລໍເວືອນ ບ່ຽນນັນໄດ້ດ່າຍມູຕර
ຮກລົງທົກນະເຂືອນນັນຈຳນົມີຜລເຕີບ
ໄຫຫຼູ່ເວົງແລ້ວ.

ຄຣັງນັນພຣະຣາຊີກາເຫກຂອງ
ພຣະເຈົ້າຄຣໄຕຣຕຣົງກໍ ມີພຣະຮູນໍ
ພຣະໂຄມງາມຢຶ່ງນັກ ມີພຣະປະສົງກໍ
ຈະເສວຍຜລມະເຂືອ ຈຶ່ງໃຊ້ໃຫ້ທາຍ່
ທາຍາໄປເທິງວ່ອງຜລມະເຂືອ.

ພວກທາຍ່ທາຍາເຫດລັນທີ່ເທິງ
ໄປທົກຮັນຄລາດ ໄນໆໄດ້ຜລມະເຂືອ
ຈຶ່ງເທິງວ່ອງແສວງຫາໄປຈຳນົດໄວ່ກອນຂອງ
ບ່ຽນນັນ ເຫັນຜລມະເຂືອໄຫຫຼູ່ນັກ

กิสุว ตสุส ตมบี กิณฑุว
ตสุสา ราชชีพารย คำ เทธ.

สา ราชชีพารย มหาปุญญ—
ปุญทุกสามีกัลทุกุตา ၁ บุญพุเพ
เหน กตปุญญทุกุตา ၁ วปผล
ฉาตา บุตโสมนสุเสน ตมบี
ปริภุญชต.

อต เหน การເຜັນ ตสุสา
ຄພເງາ ມຫາປຸ່ມລົງ ສທິໂຕ
ອຸປປ່ຈຸດ.

ตสุสา ຄພໄກ ປາກໄງ
ກວຍບຸຍ ດູາຕີໄຍ ສໍສຢາ ตสุสา
คำ ບຸນິຖຸວາ ອມບຸນູຕເຣນ ປຸຣີເສັນ
ອສໍວາສາ ອສໍສ້ວງຈຳ ສຸຖຸວາ

๙
ຊື່ອຸປະນະເຂົອຂອງບຸຮູມນັ້ນມາດວາຍ
ພຣະວາຈີຶດາ.

ພຣະວາຈີຶດາມີພຣະວາຈີຶດາ
ຂອງເສວຍຜລມະເຂົອ ແພວະ
ຄວາມທີ່ພຣະອົງຄ່າ ໄກພຣະວາຈີຶດາ
ແລ້ພຣະວາຈສານທີ່ມີບຸນູໃຫຍ່ແລ້
ເພວະຄວາມທີ່ບຸຮູມນັ້ນມີບຸນູໄກກະ
ທຳໄວ້ແລ້ວແຕ່ໃນກາລປ່າງກ່ອນດ້ວຍ
ພຣະວາຈີຶດາກີ່ເສວຍຜລມະເຂົອນັ້ນ
ດ້ວຍພຣະໄທຍບົດໂສມນັດ.

ອາຄຣຍທີ່ພຣະວາຈີຶດາໄກເສວຍ
ຜລມະເຂົອນັ້ນເປັນເຫດ ຜົ້ມີບຸນູໃຫຍ່
ກໍອູປັບຕັບເກີດໃນພຣະຄວວວຂອງ
ພຣະວາຈີຶດານັ້ນ.

ພຣະຄວວວຂອງພຣະວາຈີຶດານັ້ນ
ກີ່ເກີດປ່າກໄງ ພັນຄາພຣະປະບຸງ
ດູາຕີທີ່ປ່ວງມີຄວາມສົງສັນໄທ່ຄາມ
ທຽບຄວາມວ່າ ພຣະວາຈີຶດາໄມ່ໄດ້

ສາເງິນ ສູງວິກຳ ຕ່ມນີ້ ໝູດວາ
ຄພຸເລາ ວສນຸ່ຕສຸ່ສ ບຸ່ຖຸກສຸ່ສ ບຸ່ບຸ—
ໝາງໝາງວາເວນ ຕສຸ່ສາ ຄພຸ່ກ ມີຖຸກ—
ຈີຕຸເທິ ອກຖຸກາ ປາດນຸ້ຕີ.

ອເດັສາ ກສມາສຊ່າເຢັນ ບຸ່ລຸ່ມ
ລະບຸລຸ່ມລົກຊຸດສມນຸ່ນາຄຳ ສຸວຜຸດ—
ຮປສທິສຳ ຂອງ ພົມ ປາສາທິກ ບຸ່ຕຸກ
ວ່າຍ.

ໝາຕີໂຍ ສພຸເພ ຕ່ມນີ້ ປາ—
ວິວິຍນຸ່ຕາ ອຸປັດນຸ່ມກາ ປາດນຸ້ຕີ.

ໄສ ວາຈາ ຂູບໂກ ຖສຸ່ສ ກ
ວິນິສນຸ່ໂຕ ບຸ່ວິໄສ ສພຸເພ ຜລ—
ບຸ່ວຫຼຸດາ ວາຈວິສ ອາຄາຈຸນຸ່ຕີ

ສັງວາສໄໝໄກ ດຣະຄນປນຮ່ວມກັບກັບຍ
ບຮ່າຍຄນໃກຄນໜຶ່ງແຕຍ ຄຣັນໄດ້
ທ່ານ ຖ້າ ຖ້າ ໂກຍໜື້ອສ້າສູງວິກແດວ
ກົກພາກນັ້ນມີຕຣເມຕຕາໄຟກົງໄກຮູ
ໜ່ວຍກັນຮັກໝາພຣະຄວຣວ່າຂອງພຣະວາງ
ວິກາ ຕ້ວຍບຸ່ລຸ່ມໝາງໝາພຂອງພຣະ
ວາງບຸ່ຕຣທອຍໆໃນພຣະຄວຣວັນນີ້.

ພອບວາງຄຣບດວນທສນາຄ
ພຣະວາງວິກກົງປະສົກພຣະວາງບົກ
ມີພຣະຮປພຣະໂນມງາມຍິ່ງນັກເປົ້າຍ
ປະກູາດັ່ງຮປຖ້າຍໜ່າຍໜ່າງຫລືອກັບຍ
ກອງຄຳ ບົວບົວດີໄປກົວບຸ່ລຸ່ມລົກຊຸດ
ອັນປະເສົງສົງນໍາເລືອມໃສ.

ພຣະປະບຸ່ລຸ່ມໝາຕີທັງປວງກໍ່ໜ່ວຍ
ກັນບໍາຮູງເລີຍງວັກໝາພຣະວາງກຸມາວ
ນັ້ນໄວ້.

ສ່ວນສມເຕົກພຣະໄອຍກາມມີພຣະວາງ
ປະສົງຄ່າທິກລອງພຣະວາງກຸມາວ
ໃຈໃຫ້ຕິກລອງຮ້ອງປະກາສໄປວ່າໃຫ້

ເກົ່າລຸ້າວາເປັດວາ ສພຸດຖຸ ຕສ්ස
ວສ්සເສດສກາໄລ ວາຈກຸມາຮໍ ພລງ—
ກາຣາເປັດວາ ກຸມາຮາລູກາເຮນ
ກາຊ້ອງສ້ານ ຕມບໍ່ ນິສີທາເປັດວາ
ສພຸເພ ປຸ່ຣີສ ປກໂກສາເປັດວາ
ເຂເກຳ ປຸ່ຣີສ ຜລປຸ່ວທຸກກຳ ກຸມາ—
ວສ්ස ສනຸຕີເກ ບົວຈຸງສ້າເປັດວາ ໂຢ
ປຸ່ຣີໄສ ອິມສ්ස ບຶກາ ອຍ ຕສ්ස
ວທຸດຸ ຄະຫຼືທີ່ຕີ ດົວຈຸງທີ່ຕີ ຕສ්ස
ທຸດີ ຜລປຸ່ວ ຕ ກຸມາຮໍ ຄະຫຼາ
ເປີຕີ.

ໄສ ກຸມາໄວ ອປປົວຈຸງໄສ ຕ
ຜລປຸ່ວ ຄະຫຼືທຸດຸ ຕິຈຸງທີ່.

ໄສບີ ສພຸເພສ ປຸ່ຣີສານ ທົກ—
ເຕັສ ຜລປຸ່ວ ນ ຄະຫຼືທີ່.

ບັນຄາບຸ່ຽນທັງປົງດີອົດໄນ້ ມາ
ຂນມມາໃນພຣະວາຈວັງ ແລ້ວໃຫ້
ປະກັບທັກແຕ່ງພຣະວາຈກຸມາຮໍຕ້ວຍ
ເກຣອງປະກັບສໍາຫຼັບທັກແຕ່ງພຣະ
ວາຈກຸມາຮໍ ໃນກາລເມອພຣະວາຈ
ກຸມາຮໍມີພຣະໜັນພຣະຍາໄຕບໍ່ເສຍ
ແລ້ວໃຫ້ປະທັນນັ້ນໃນພຣະວາຈດານ
ແລ້ວມີຮັບສັ່ງໃຫ້ບຸ່ຽນທັງປົງດີອົດ
ໄນ້ແລ້ຂນມເຂົ້າໄປໄກລ໌ພຣະວາຈກຸ
ມາຮໍກໍລະຄນ ແລ້ວທຽງອົງຈູານວ່າ
ບຸ່ຽນຜູ້ໄກເປັນມີການຂອງພຣະວາຈກຸມາຮໍ
ນີ້ ຈົງຮັບເອາສັ່ງຂອງຂອງບຸ່ຽນນີ້
ຄຽນທຽງອົງຈູານແລ້ວກີ່ໃຫ້ພຣະວາຈ
ກຸມາຮັບຜລໄນ້ແລ້ຂນມຂອງບຸ່ຽນນີ້.

ສ່ວນພຣະວາຈກຸມາຮໍກໍໄນ້ເຂົ້າໄປ
ຮັບຜລໄນ້ແລ້ຂນມແນ້ນ. ຖຽງປະກັບ
ຢືນນັ້ນອູ່.

ໄນ່ກຽງຮັບຜລໄນ້ແລ້ຂນມໃນນີ້
ຂອງບຸ່ຽນເຫັນນັ້ນໜຳກຸການ.

ໄສ ราช ราชปุริเส ปุริสา
สพุเพ ก ขີນຸຕົກ ປຸ່ນິ.

ราชปุริสา ວທນຸກ ມහາວັນ
ເອໂກ ປຸ່ນິໄສ ວວະບໍລກຄະຫຼືກ—
ກາໄຍ ດລເຂດຸເຕ ອຸດຸຕືກ.

ໄສ ราช ราชปุริเส ຕ
ປຸ່ນິສ ອາຫວາເປີ.

ราชປຸ່ນິສ ຕາ ຂກົສູ.

ໄສ ປຸ່ນິໄສ ສີໂຕທນບົດຸທຳ
ກເທດຸວາ ຮາຊປຸ່ນິເສທິ ທາກໂຕ
ເຂກມນຸທຳ ນິສິທິຖຸວາ ຮາຈານໍ
ວນທິຖຸວາ ອໝຽງຮາສີ.

ໄສ ກຸມາໄວ ຕ ທິສຸວາ ໄສມ—
ນສຸສໜາໄຕ ຕສຸສ ສນຸຕິກ ຂາວິຖຸວາ

ສມເຕີພຣະໄອຍກາງກຳວັສດານ
ຮາຊບຸຮ່າງວ່າ ບັນດາບຸຮ່າງສັນໜົມ
ເພີ່ງທ່ານແລດຖາ.

ຮາຊບຸຮ່າງການທລວ່າ ຂ້ແທ
ພຣະມໍາຫາວັນເທົ່າ ຍັ້ນມິບຸຮ່າງເປັນຕ່ອນ
ເປັນປົມທີ່ໄປທັງກາຍຊາຍວັນອູ່ກ
ໄວ່ກອນອີກຄນໍານັ້ນພຣະພຸທອນເຈົ້າຂ້າ.

ສມເຕີພຣະໄອຍກາງໄປວັກໃຫ້
ຮາຊບຸຮ່າງໄປພາບຸຮ່າງນັ້ນມາ.

ພວກຮາຊບຸຮ່າງກີໄປພາບຸຮ່າງນັ້ນ
ມາເຜົາຄາມພຣະຮາຊປະສົງກ.

ບຸຮ່າງນັ້ນດີອກຂຶນເຂົ້າເຢັ້ນມາກັບ
ຮາຊບຸຮ່າງ ຄຣົນດັງຈິງນັ້ນດວຍບັງຄົມ
ບຽນກະຍົກ ແລ້ວກີເຜົາອູ່ຜົວທອນ
ສມຄວ.

ພຣະຮາຊກົມາກີກັກທອກພຣະເນທວ
ເຫັນບຸຮ່າງນັ້ນແລວກີເກີດບົດໂສມນັກ

គិវ មាណិកិទ្ធា សិតោនប័ណ្ឌា
កម្រិត ភុព្វិតិ បុរី សុខិត្ត—
សុខិត្ត សុខិត្ត សុខិត្ត សុខិត្ត

ສພຸເພ ຂນາ ລາຊາຖໄຍ ຕໍ່
ທີສຸວາ ວິມຸ້ຫົກຕາ ຕໍ່ ປູຣີສິນ ນາ—
ນປຸປກາຮໍ ກາຫົກວາ ກາລຸນຕີ.

រាជា ឥច្ចុងនូវ ឯ វា មា—
ពាបុពុទេ ពត់ស ពគ្គវា ឯុបុមុប់
ពេល វិវឌ្ឍុយុទ្ធបោកវា វិឃុយុទ្ធបោក។

ເຕສິ ຂົມບໍ່ ວຸພູທີຕຸວາ ຕສຸສ
ດລເຂຕຸຕສມີເປີ ວັກທີບໍ່ ປຕຸວາ

แล่นเข้าไปใกล้กับกองบรรณาณนั้นแล้ว
ก็รับก้อนเข้าเย็นมาเสวย เพราะ
อุปนิสัยที่เคยชินมาแต่ในการปาง
ก่อนหน้าย เพราะพระราชกุลมาร
เกิดเนื่องมาแต่สมภพของบรรณาณนั้น
แล้ว.

บันดาซนทั่งปวงมีพระมหา
กระษัตรเป็นประธาน ไก่เห็น
อาการแปลกปลากก็เกิดวิตรพิศวง
พากันติเตียนบรรยานั้นมีประการ
ต่าง ๆ แล้วต่างคนก์ต่างพากัน
หลักไป.

สมเด็จพระปิยมหาราชก็จะพยายาม
ไทย จึงโปรดพระว่าซathanมารดา^๑
แลบุตรทั้งสองให้แก่บุรุณนันแต้ว
จึงให้ชันทั้งสามนั้นลงแพลงอยู่น้ำ^๒
ไป.

ແພຂອງໜັກສາມນັ້ນລອບໄປ
ດັ່ງເກະມະເງິນໃກລໍໄວ່ກອນຂອງບຣະ

ເຕັນ ຕໍ່ອາກມືຄຸວາ ຕອດ ພນຍືດ
ວິວບຸຫທີ.

ຕໍ່ຮູ້ນໍ້າ ນກໂຕ ທຸຽນກຸກ
ທົວສະກຳ ກວຍຍ.

ໄສ ປຸ່ຣີໄສ ປຸ່ຕຸກທາວ່າ ຊາທາຍ
ອຸພຸມຸປາ ອຸຄໂຕ ອຸຄໂຕໂນ ຄລ—
ຂອກເຕ ປຸ່ຕຸກທາວ່າ ສະ ປີ—
ວສຕີ.

ສາ ວາຊີຕາ ເຕັນ ສມຄຸມ—
ສົ່ວສາ ລູາຕະເກທີ ທິນຸ້າ ນ ສົງວາ
ສົງສທິສາ ປຸ່ຕຸກສາມີກຳ ບໍ່ຢາຍນຸ້ຕີ
ປາຣີຣີຢາ ອຸນຸກຕາ ສພຸພາ
ອົກຸດໄໂຍ ປຸ່ນົມຳ ສາມີກຳ ລວກຕຸວາ
ປຸ່ນຳ ປຸ່ຕຸກໍ ລວກນຸ້ຕີ ອໍທ່ເວ
ປຸ່ນຳ ປຸ່ຕຸກໍ ລວກຕຸວາ ປຸ່ນຳ ສາມີກຳ
ລວມນີ ອໍທ່ ກາລກນີ້ ສພຸພາ
ອົກຸດວິວທຸດາ ມມ ປຸ່ຕຸໂຕ ສເຈ

ນັ້ນແລ້ວ ຂຮ່າຍນັ້ນກີ່ເຫັນຍວເຂາເກາະ
ນັ້ນໄກແລ້ວ ກີ່ຜົກຈອດແພອຍ່ງ
ເກາະນັ້ນ.

ທິນັ້ນໄກລພຣະນກຣ ປ່ຽມາລ
ທາງເພີຍງ່າວັນທຶນ.

ຂຮ່າຍນັ້ນກີ່ພາບຸທຣວຣຍາຂັ້ນຈາກ
ແພໄປອຍ່ງດ້ວຍກັນທີໄວ້ກອນຂອງກນ.

ພຣະວາຊີຕາກີ່ໄກອຍ່ງວ່າມກັນກັບ
ຂຮ່າຍນັ້ນ ຈຶ່ງມາຮ່າພິງໃນພຣະໄທຍວ່າ
ບັນດາຫລູງທັງໝາຍໜຶ່ງອຍ່ງດ້ວຍສາມີ
ທີ່ລູາຕີຍົກໃຫ້ແລ້ວ ດັ່ງສາມີຈະໄຟ່
ສ່ວຍງາມກີ່ເປັນເໜີມອນສ່ວຍງາມ ກີ່
ຍ່ອມຮັກບຸທຣແລສາມີບໍ່ຈຳກຳເວັບອັນ
ໄປຄາມຍາກຄາມຈານ ບັນດາຫລູງ
ທັງປ່ວງເຂາໄກສາມີອັນແລ້ວ ຈຶ່ງໄກ້
ບຸທຣຕໍ່ອາຍຫລັງ ສ່ວນເຮົາໄກບຸທຣ

ສະນັ້ມ ບົກກົດ ລວມ ສູ່ ດວິສຸສົກ
ອໍາທຳ ຄຸນີຕາ ມມ ປຸກໂຄ ອະນັ້ມ
ທຸກຄົມ ບົກກົດ ລວມ ອິທານີ ທຸກຊູ່
ທຸກຄົມ ລວມ ອໍາທຳ ທຸກຊູ່ຕາ ທຸກຕາ
ປຸພຸເພ ທຸກມຸນກຕາ ຍົດກມຸນເນັນ
ສາມືເກນ ວສາມຕິ ອິນຸເຕັກວາ
ປໂຣທິ.

เสียก่อนแล้ว จึงไก้สามีต่อวาย
หลัง ตัวเราเป็นหญิงกาลกิณี ผิด
กับหญิงทั้งปวง ถ้าบุตรของเราได้
บิกาเป็นคนมิทรพย์ บุตรของ
เราก็จะไก้ความคุช ตัวเราก็จะ
ผลอยไก้ความคุชด้วย บัณฑุตร
ของเรามาได้บิกาเป็นคนทุกตະไม
มิทรพยงไก้ความทากซบากลำบาก
ลงเพียงน ตัวเราก็ผลอยไก้ความ
ทากซบากลำบากด้วย เพรา
กระทำกรรมทชร์ไว้เต่าในกลปาง
ก่อน เรายะอยู่กับสามีไปตาม
ยได้กรรม ครันพระราชบิชาเจ้า
ทรงรำพงษ์แล้ว ก็ทรงพระ
กรรแสง.

ເພັດທິວສໍ ສາບີ ສາມື ອມຸຫາກ
ປຸຕູໄຕ ມະນຸລາໄຕ ອມຸນ ໄກສນໍ
ນ ກຸມຸງຕີ ຕຸວ່າ ການ ປຸລິກຳມຸກໍ
ປ່ຽຍສາຫຼິ.

อยู่มานั่ง พระราชนิศา
เจ้าคงบอกสามีว่า ข้าแต่เจ้า บตร
ของเรารอย่างจะกินปลา ถ้ามีแต่
เข้าไม่มีปลาแล้วบุตรของเรา กิน
เข้าไม่ได้ ท่านจงไปหา กุ้งหาปลา
มาเด็ก.

ໄສ ສາມືໄກ ກຸມມິນໍ ດເຫດວາ
ກະຫຼາກ ດນັຕວາ ຕຄຖ ກຸມມິນໍ
ອຸປິນິກຸຈີປົກ.

ຕຄຖ ມາໂໄລ । ປຸລິໄກ ।
ນ ສຊຸ່ຫົກ ສຸວະນຸ້າບີ ເຕສໍ ປຸລຸ—
ມູນາຕາ ມທນຸຕາ ອຸທເກ ສນ—
ທນຸຕາ ຕຄຖ ສຊຸ່ຫົກ.

ໄສ ປຸຣິໄສ ຕຄຖ ດນັຕວາ
ກຸມມິນໍ ອຸກຸຈີບຸກ ປຸລິກມ?ນໍ
ເອກນຸກຳ ຂທີສຸວາ ໄລິນຸທ່າຕ
ສຸວະນຸ້າ ທີສຸວາ ກຸຖໂໄ ຕີເຮ
ຕມບີ ສພົໍ ນທຸເທດວາ ພໜວາວ
ທິນເສ ທິນເສ ປຸລິກມ?ນໍ ອຸລວິກ
ຕໄຕ ນິວຕຸຕິກຸຈາ ຕາຍ ຕມຄຸດ—
ອາໄໄຣເສີ.

ສາບີ ຕໍ ສຸກຸຈາ ວິປລາສໍ ທີສຸວາ
ສໍສຍນຸຕີ ສາມີ ຖວໍ ຕມບີ ດເຫດວາ
ອາຕໄຕ ຂມ້າກໍ ບຸກຸກຳ ວິລິນ—
ເປັສຸສສົກີ ຂາທ.

ບຮູຍສາມນັ້ນ ກົດເອາແປໄປ
ດິງຫວຍແລວກົກທອກແຫລງໄປໃນຫວຍ
ນັ້ນ.

ກັ້ງປຸລາກີໄມ່ຕົກແທ ຖົກມາ
ແຕ່ກອງຄຳເປັນອັນມາກ ທຶ່ງໄລ
ມາໃນນັ້ນ ເກີເພວະບຸລູຂອງໜັ
ທັງສາມນັ້ນ.

ບຮູຍນັ້ນຈຶ່ງໄປກູແຂຂນແລວໄໝ
ເຫັນກັ້ງປຸລາສັກຕົວເຕີຍວ ເຫັນແຕ່
ກອງຄຳເປັນເໜີອັນຂມືນກີໄກຮົງ
ຮັກ ຊະ ລັກ ລ່ວ ຊະ ລັກ
ທັງກອງຄຳນັ້ນເສີລສນທ່ຽນຜົງນັ້ນ ແຕ່
ໄປກອກແຫຍ່ ເປັນຫລາຍຄຮັງໄມ່ໄດ້
ກັ້ງປຸລາສັກຕົວໜິ່ນເຕີຍ ກົກລັບມາ
ເລົ່ານັ້ນຄວາມນັ້ນໃຫ້ກວຽຍາພັ້ງ.

ຜ້າຍກວຽຍາໄກພັ້ງເຫັນຜົກປຸລາກ
ກົກສັກສົ່ງ ຈຶ່ງຂອກສາມວ່າ ທ່ານຈຶ່ງ
ໄປນຳຂັ້ນນັ້ນມາເດີ ຈະໄກໄວ້ກາ
ບຸຕຣເງາ.

ໄສບໍ່ ຕຄຖ ດນຖວາ ບໍ່ເງັນ
ທມບໍ່ ດເຫຖວາ ອາຄໂຕ ຕສຸສາ
ທມບໍ່ ຖສຸເສລີ.

ສາບໍ່ ຕໍ ກິສຸວາ ສຸວະພະຈາກ
ປາກງໍ້ ບົດໄສມນສຸສຈາຕາ ສາ—
ນິກສຸສ ຕໍ ສາມີ ສຸວະພະນຸຕີ ວເທກີ.

ທມບໍ່ ຕສຸສ ສຸວະພະຈາກ
ປາກງໍ້ ຖໂຕ ປູ້ງຽບ ອໂທສີ.

ໄສ ມහນຸຕໍ ສຸວະພຸນ ອາຫ—
ວິຖວາ ເຕເທ ຕໍ ສູເປັຖວາ ດລ—
ເຂຕຸຕໍ ດນຖວາ ຮຸກຸ່າ ນິນທນໂຕ
ສາຍໍ ເຕໍ ນິວຕຸຕົກີ.

ເຕສໍ ປຸ່ມຸລູງານຸກາວເວນ ສກຸໂກ
ວານວະເຜົນ ອາຄນຖວາ ທີພຸພເງົວ
ດເຫຖວາ ຕໍ ປ່ອວຖວາ ຕຄຖ
ດລເຂຕຸເຕ ຮຸກຸ່າ ນິນທິຕາ ປຕ—

ບຸຮູມນັ້ນ ກົ່ນຳຕະກວ້າໄປຂນ
ຂົມນາສົ່ງ ໃຫ້ງວຽຍ.

ຜ່າຍງວຽຍໄດ້ເຫັນຂົມນັ້ນ
ປຣາກງູ້ຈັດເປັນທອງຄຳແລ້ວ ກົ່ເກີດ
ບົດໄສມນັ້ນ ຈຶ່ງບອກແກ່ສາມີວ່າ
ທອງຄຳ.

ທອງຄຳສຸວະພະຈາຕີ ກົ່ປຣາກງ
ແກ່ບຸຮູມນັ້ນ ຕັ້ງແຕ່ວັນນັ້ນມາ.

ບຸຮູມນັ້ນຈຶ່ງນຳເຫາທອງຄຳມາໄວ
ທີ່ເວືອນເປັນອັນມາກ ແລ້ວກົ່ໄປຫຼັດ
ຕັ້ນໄມ້ທີ່ໄວ່ຄອນ ພອເວລາເຢັ້ນແລ້ວ
ກົ່ກລັບມາຍັງເວືອນ.

ກ້ວຍບຸລູງານຸກາພ ຂອງໜັກງ
ສາມນັ້ນ ຈຶ່ງທ້າວສັກເທວາຊແປລງ
ເພີຍເປັນພານຮັດອ່າເອກລອງທີພມາຕີ
ທີ່ໄວ່ຄອນນັ້ນ ໄໃຫຕັ້ນໄມ້ທີ່ບຸຮູມນັ້ນ

ติตา สนธิ หุตัว อุปารชิตา
ติวุรุสุนติ นิวุตุติ.

ทุคิยทิวเสบี ทุคิยทิวเสบี
ตดา อกาสี.

ไสบี กุกุโภ เกณ การเด่น
รุกุชา อุปารชุนติ จินุเตตุว่า รุกุ-
ชุสุสิเร ทสุสันตุถาย ปวีดิยต.

สกุโภ วนวนณุเด่น อาศากโภ
ตดา กตุว่า รุกุชุสุสิเร เนบุบ
รูเปคุว่า นิสิตติ.

โส ปริโส เนบุบ เอเกน
หตุเด่น คิว ทสุส เอเกน หก-
เด่น คเหตุว่า ทสุส สรร
สตวิตุว่า มยา อิม ฆาเนื้อคุ วุช-
ชุตติ วทติ.

สกุโภบี ทุ่ม มา ฆาเนื้อหิ ม
อห์ ปน เกร เต เทมิ อัย

ตักลัมไวแล้วต่อติกัน ตงชนไก
เหมือนอย่างเดิมแล้วก้ากลับไป.

ท้าวสักกเทวราช กระทำอยู่
อย่างนั้นคงสองวันสามวันแล้ว.

บุรุษนั้นไกรครัวพึงในไวว่า
ตนไม่ทิ่เราตักลัมไวแล้วต่อติกัน
ตงชนไกกวยเหตุจะไวนอน แล้ว
เข้าไปซ่อนในโพรงไม้คายกอยู่.

ท้าวสักกเทวราช แปลงเพศ
เป็นพานรวมทำอยู่อย่างนั้นแล้ว
สองคหังเข้าไว้ในโพรงไม้นั้นอยู่.

บุรุษนั้นจับหางพาณร ไว้กวยมือ^{ดี}
ข้างหนัง จับคอพาณร ไว้กวยมือ^{ดี}
ข้างหนัง จึงกล่าวว่าเราไกคัว
พาณรแล้ว ควรเราจะม่าพาณรน
เสีย.

ท้าวสักกเทวราช จึงกล่าวว่า
ท่านอย่าม่าเราตาย เราจะให้

ວິເສໄສ ຂຕິວິບ ລາວ ຖຸ່ມ ສເຊ
ບົບ ອີ່ນັນໂຄ ຕນຸບ ປອຣີຕຸວາ
ຕຳຕ ລວມສູສສົຕ.

กล่องแก่ท่าน กล่องนี้เป็นของ
วิเศษ หาสิ่งจะเปลี่ยนมิได้ ถ้าท่าน^{หัศ}
ปราณасิ่งได้ ติกลงนั้นแล้ว
ก็จะไม่สิ่งนั้นนั้นตามปราณา.

ໄສ ປນ ຕໍ່ເງົວ ລວກຖາ
ອທຸກໂນ ສຸມສວົ່ວ່າ ລວກຖຸ ອິນນຸໂຕ
ຕໍ່ເງົວ ປ່ຽນທີ.

บรมนันท์ไก่ตองแล้ว ปราสาท
นาจะให้ร่างกายของตนสวยงามมาก
ไก่ตองชน.

สวีร์ วิวัฒน์ลักษณ์ฯ อนุ—
ตรรภายนุฯ.

ต่อมแลปมีประการต่าง ๆ
ก็หายไปจากว่างกาย.

ໄສບີ ອກົງໄປ ຕໍ່ວານວ່າ ໂມ-
ເຈດຸວາ ເຕັກໆ ພາກໂຄ.

บรมนัมมิรป์ร่างงามขันแล้วก
ปล่อยพานวนน์เสียกลับมายังเรือน

สาบี ภริยา วิรุษ์ ต์ ทิสุwa
เกห์ ရណ. หิค์ น เทคิ.

ผ้ายาวรยางเห็นสามผิดรูปก้ม^น
ให้ชุนเรือน.

ໄສ ຕໍ່ ອາຈິກຸຫືຕຸວາ ຕາຍ
ອສຖຸທ່ນໂຕ ເກົ່າ ຕໍ່ ປ່ຽວຕຸວາ
ໄປຮາດສ່ວນ ພິເນນຸໂຕ ຕໍ່ ສ່ວນ
ຕາບ້າງ ຕາຍ ຕໍ່ ທີສຸວາ ສຖຸທ່ນໂຕ

ก ญ ร ย น น บ ก ภ ร ร ย า ไม่ เช อ ท
ต ิ ค ล อง ป ร า ต น า ให้ เป น ร ู ป ร ว ง อ ย ่าง
เด น ร ู ป ร ว ง ก ี ป น ห ំ ន ិ ន ុ យ ង ក ិ ន
គ រ ី ន រ ី យ ា ហ េ ន ល េ វ ក ិ ច ែ ខ ិ ង ប រ ិ ត

สุภาษีร์ วิชานุโตร คำ ประทุม
คำ ฤทธา ลภารี.

สาบี ตໍ ທີສຸວາ ບົດໄສມ-
ນສຸສ່າຫາ ສຸວະນຸ້ມກາເຮ ປກ-
ໄກສາເປັດວາ ສຸວະນຸ້ມໄກພິ້ ກາ-
ຮາເປັດວາ ຕຄດ ຕ ບຸດຕ ສເຍ-
ຢາເປັດ.

ໄສ ສາມືສຸວະນຸໂທໄພຕີ ດຖ—
ອນາໄມ ເອກສຶ່ງຍາມີກວສຸເສ ອສ—
ທາລສດຖາຈປະມານກາເລ ຕຕູາ
ຖ້ວັງຄຸນຄຣ ປນ ຜາໄຕ ອໄຫສີ.

ตatha สามีสุวณณ์ ไฟฟ์สุส
บ๊ก้า ໄສ คำมนตรณ มหาชนณ
ເກຫ ໄກງູ້ງາກາຮณ ອິນຸນ ໂຕ
ທີພຸພເກຣ໌ ປ່ຽດຖວາ ເຕັ້ນ ສພເພ-
ປາກງາ ຫຼຸດວາ ປະຈຸບຸຜູ້ຜຸນກາຕາ
ຫຼຸດວາ ແກນ ເກຣີຍານຸກາວັນ ສົມ-
ເຊຍຸຍຊືບລົກ ໂຂນາມ ຮາຈາ ແພ-
ພມຫານຄຣນາມ ນຄເວ ຕຕຄ

นาให้รู้ปร่างงามที่กลองขัน ก็ได้
รู้ปร่างงามเหมือนคงปราดา.

ผ้ายภรรยาไก่เห็นรูปร่างทั้งสาม
นั่นก็เกิดขึ้นในสมณศักดิ์ จึงให้เรียก
ช่างทองมาทำอุ่งแล้วก็ให้บุตร
นอนในอุ่งนั้น.

ครั้งนั้น พระบิชาของเจ้าอยู่ท้อง
ปราณาให้เป็นบ้านเป็นเมือง เป็น
มหาชนเป็นเรือนเป็นยังชาง แล้วต่ำ^{ตัว}
กลองทิพชน สิงทิปราณนาหงส์สนนน
ก็ปรากฏเกิดขึ้นบริบูรณ์ทุกประการ
คำยานพาพของกลองนั้น ได้เป็น^{ตัว}
บรรณาธิคุณทั่วทั้งพระนามว่า พระ^{ตัว}
เจ้าศรีไชยเชียงแสน เสวียราษ

ราชชัชช์ การเรทุรา ตาย ราชมีต้าย
สห มหาปริวาร ศุบยามปเทเส
อิสุส ไว ปากไภ ชาโต เต
อสีคุบยาบริกวสุส เนสตุลสกุก
ราเจ สุขวสิโภ อไฮสี.

ໄສ រាជា សកុំពន្លេ ពិវិត្យ
មហនុគាត់ នានាស្សី ប្រឈមទុក
មហនុទេ សុណុជ្ជរាម្យ । ពិត្យ
ពេដុយមហាណក្រពេ យាយ ពុវិពុវិង—
គនគរ ប្រឈមពុកការពេ នានាយិ
ចុូលុយុទុកខុកពេ ពុវិពុវិងគនគរមិនិ
គនគរ មហាប្រិវារេហិ សស្សុ—
រស្សស កស្សស រូបិវុ សនុកកំ
ប្រិសិទ្ធិ ប្រឈមពារេហិ សហ ពា
បន វនុកិទ្ធិ មហលុតកោហិ ឲ្យាតិហិ
សហ ពស្សស រូបិវុ ពានិ នានា—
វទ្ទុលិនិ កទ្ធិ ពេហិ ឲ្យាតិហិ ពេ
បន ពិស្សុវា ប្រឈមតិសមនស្សសជាពេហិ

สมบัติอยู่ในพระนครซึ่งอ่าวเทพมหา
นคร มีบริวารเป็นอันมาก เป็น
ชิคราชีบดีป่วยภูมิเกิดขึ้นในสยาม
ประเทศ อยู่เป็นศูนย์สำราญพระ
ราชเหตุ ไทยกับกัลยาณพะราชาอิตานัน
ไก้มีแล้วในบจุลศักกราชกรรชัย
แบกสิบสามบุญ

ครั้นอยู่มาไก่เข็กวัน พระเจ้า
ศิริไชยเชียงแสน จึงโปรดให้
บันทึกทองแดงเงินเป็นอันมากลงใน
เรือลำใหญ่ ๆ แล้วให้ถอยเรือ
ออกถ่องเนืองกันไปตั้งแต่เทพมหา
นครจนถึงพระนครไตรตรึงค์ และ
กีเด็กไปยังพระนครไตรตรึงค์กับ
ด้วยพระวราชนทรและพระมเหษีแล
กับทั้งบริวารเป็นอันมาก เข้าเฝ้า
ถวายบังคมสมเกียรติรวมกษัตริย์ผู้
เป็นพระสัสสุบรรราช กับทั้งพระ
ประบูรญาติผู้ใหญ่ทั้งปวงแล้ว กับ
ถวายสรรพพัสดุมีประการต่าง ๆ

ปั๊สติคุว่า เทส์ วร์ ทกุว่า สม-
โนมิคุว่า สกุต้าห์ สมุไภซ์ ณัน
กิพานะย์คุว่า ญาติปนุณาการานี
พหุชนิ อุปยาน尼 ฯ ทกุว่า เทสมบ
เท ปน 佩สติโตร เท ญาติโย^ร
ปุตุคทาระหิ สง อาปุชันคุว่า^ร
อตุคโนน นคร์ นิวตุคติ.

ตทฯ สุขามปเทศาทิสุ รา-
ชาโน ทิพุพเกรวิyan กาว สรุคุว่า
วิคากา ตสุส รบุ. โภ สรุณุณรชฎา—
มาถ์ เปสบุติ.

แค่สมเด็จพระบรมสัสสุราราช นั้น
บันดาพระประยุราติทั้งปวงได้เห็น
บรมกษัตริย์ทั้งสามพระองค์แล้วก็
เกิดขึ้นในสมณศัก พากันสรวเสริญ
ถวายพระพรรัตนเริงบันเทิงพระไทย
แล้ว ให้เล่นการมหรศพสมโภช
ถวันเจ้าคุณ แล้วพระราชนานของ
รางวัลเป็นอันมาก ให้เป็นญาติ
บรรณาการ แก่พระประยุราติทั้ง
นั้น แล้วก็มาพระประยุราติทั้ง
ปวงพร้อมกับพระราชนูตรและพระ
มเหษีกับนายังพระนครของพระ
องค์.

ทรงนั่งนายตรีบ ในนานาประเทศ
มิสยามประเทศเป็นศั้น ไกทราย
กิตศรพท อานุภาพของกลองทิพ
แล้ว ก็พากันเกรงพระบาทมิ ส่ง
ออกไม้ท่องออกไม้เงินมาถวายแค่
สมเด็จพระเจ้าศรีไชยเชียงแสน.

ໄສ ສີເຫຍະບືບີ່ລກໄຂ ມາ—
ປຸ່ມຸໂງ ມາທັນານຸກາໄວ ນານາ—
ປະເທເສສູ ຂອບື່ພຶດຖາ ກາຈາໄນ
ເຕັສົ ອນຸກຣາຍໍ ອກຮິຖາ ແພ—
ພມຫານຄຣ ວສນຸໂຕ ສຸໂຂ ນິວ—
ປັ້ງາມີຖຸໂຕ ພຸຖົສາສແນ ທ່ານາ—
ກືນີ ມາປຸ່ມຸໂງກມ່ມານີ ກາເຕີ.

ຂາຍຸ້ຫປ່ຽນໄສແນ ຕສຸສ ຮົມຸໂງ
ທີພຸພເກວີ ອນຸກຣາຍີ.

ໄສ ກາ ມະດຸລໄກ ຜາ—
ນິກວສຸສ ສຖຸຕົກຖຸລສກຸກຈາກ—
ປົກມານກາເລ ກາລກໄກ ຢາ—
ກມຸນຄໄກ.

ສມເຕັງພຣະເຈົ້າສົງໄສຍເຊີຍ
ແສນນັ້ນ ມີບຸ້ນຸ້ມູາໃກ່ກາມກາ
ປະກອບໄປຄໍວິຍພຣະເທັນກາພເປັນ
ອັນນາກ ໄນພຣະໄທຍທີ່ຈະເບີຍດ
ເບີຍພັກຮະທຳອັນຕຣາຍແກ່ກ່ອມຕຣີຢີໃນ
ນານາປະເທສ ເສວຍຈາກສມບົດເປັນ
ຄຸຂສຳຈາຜູພຣະຈາກຫຼຸກໄທຍຂໍຢູ່ໃນ
ກຣົງເທັມຫານຄຣປ່ວາສຈາກປົງບັກຍ້
ບ້າຈານີຕຣ ຖຣນຳເພື່ອແຕ່ພຣະ
ຈາກຄຸລມືການເປັນຕົ້ນ ໃນພຣະ
ພຸຖົສາສນາ.

ພອດັນກາລທີ່ພຣະອັງກົດສົນພຣະ
ໜ້າມາຢູ່ ກລືອງທີພົອງພຣະອັງກົດ
ອັນຕຣານໄປ.

ສມເຕັງພຣະເຈົ້າສົງໄສຍເຊີຍ
ແສນ ຖຣພຣະຈາສົນພຣະໜ້າມາຢູ່
ແລວກໍເສັ້ນໄປຕາມຍົດກວມ ໃນ
ກາລປະມາດຖຸລສົກຈາກເຈົ້າຮັບ
ຮັບ.

สามีสุวนันโทไฟ ทานา—
ทิกมุเนน ราชปะเวณี่ยา บีทุโน
มาปนกิจ ภาราเปติ.

สิริเชยุชัยลกุโข โสด,
กาเย บีตกคณฑ์โภ.
ทิพุพเวราనุภาวน,
สุปริสุทธิ์ภิกาภิโภ.
มหาโสด มหาปุณุโญ,
ปุณุญาภุมานิ การิโட.
เทพุพยุเร สกุกเท,
ราชช ภาราลี เทชาสา.

อิติ รูดยุทธการวัสด สาธุ—
ชนปสาทส์เวคุโต สิริเชยุย—
ชัยลกุขสามีสุวนันโทพ้อมปตุติ—
นิทุเทโสนาน ทุติโย ปริเคนโภ.

เจ้าอุ่ทองก์ให้ปัลงพระบรมศพ
สมเก็ติพระราชนิκา ตามราช
ประเพณี ด้วยการบำเพ็ญพระราชน
กุศลมิทานเป็นทัน.

พระเจ้าศรีไชยเชียงแสตนนั้น
พระองค์เป็นท่องเป็นปมทั่วไปทั้ง
พระกาจ พระองค์ได้มิพระกาจ
บริสุทธิ์งานดี มิพระยศให้ญี่ มิ
บุญญาธิการให้ญี่ ด้วยอาనุภาพ
ของกลองทิพ ทรงบำเพ็ญอยู่่แต่
สังชั่งเป็นพระราชนกุศล มีบุญ
กรรมเป็นทัน เสวยราชสมบัติ
อยู่่ในเทพมหานคร ที่ท่าวสักกง
เทวราชประทานให้ด้วยพระเดชฯ
นุภาพ.

ปริเคนทท่อง ในรูดยุทธการ
วงษ์ ซึ่อว่าปริเคนแสดงเร่องอุปบท
ของพระเจ้าศรีไชยเชียงแสตน กับ
เจ้าอุ่ทองเป็นที่ให้เกิดความเลื่อมใส

แลความสลดใจแก่สาขาน้ำด้วย
ประการทั้งนั้น.

บท เสนาปทานรุจาราทโดย
มหาชนา ตคุณ ราชูเช สามีสุ—
วณณโภพ อภิสิณุจด.

โสด เทพพุฒมหาครินโภ ตคุณ
วสนุโภ ฉวสส์ มหาปุณโญ
มหาปริวาโภ มหายโสด มหา—
เทชาบุภาโภ อമญญ์ นว มหา—
นคร ภาราเบปุตุ อิจุณโภ สต—
สหสสเสเต พลนิกาย วิจารา—
เปกุว นานาทิสาย ราชปุริเส
ศุเมห ใจนุศา สรเทพุณฉวนนุต
ย์ ปเทส วิชาเวกุว สุร้าน อา—
โภเจด ตม มน นบ นวนคร ตคุณ
กาวสุสามาติ วคุว เปสตี.

ครั้งนั้น มหาชนและเสนาบก
จำมาทยทั้งปวง ก็อภิเศกเจ้า
อุท่องขันครองราชสมบัติในกรุง
เทพมหานคร.

สมเด็จพระเจ้ากรุงเทพมห
านครนั้นมีบุญญาธิการใหญ่ มี
บริหารและพระยศและพระเดชานุภาพ
เก่นอันมาก ประทับอยู่ในกรุงเทพ
มหานครได้หักพระราชฯ มีพระราชน
ประสงค์จะสร้างพระนครให้ใหญ่ขึ้น
ใหม่ จึงโปรดให้ว่าจับรายคน
พลนิกายประมาณพันเสสไปเที่ยว
แสวงหาที่ในทิศต่างๆ แล้วกำชับ
ไว้ว่า เมื่อกำหนดทั้งปวงเที่ยวไปพบ
ประเทศไม่มีปลาเทโพแล้ว จง
บอกก่อนกันนั้นแก่เรา ๆ จะสร้าง
พระนครใหม่ในประเทศทันนั้น.

เต ราชปริสา ทกุชณทิสา—
ภาคน วิริทุว สนุวบีสมิป
สนุทรรฐาน ปคุว โปรดส—
มุททกุวีล ต ฐาน นานามิน
พหุวิช สะพุมิน วิชาเรทุว
นิวทุติคุว ต ศส รบ. โภ
อาไวเรสุ.

ໄສ สุวนูโภพิน ໄຕ ต สุคุว
บ โสมนสุสชา โຕ มนุ เศ สศ—
สหสสเสส พลนิกาย เสนา—
ปกามิราทเยห စ ศห อุยุก—
ตาก โຕ ฉลนคุกนาวามคุเกห စ
หตุถิสสโคอมห ตสห อาการคุว
กสม ทิวส ต ฐาน ปคุว
ชยภูมิ ก ตม ทิส ว พลนิกาย
ปติภู ฐาน เปคุว หรติทิสาภาคน
ยุทุติคุว ชน ชาวารณ ฐาน
ป ฐาน เปคุว เทห เสนาปกาม—

ราชบุรุษเหล่านน ที่ยวไป
ทางทิศทักษิณ ไกเห็นท่อนค้มอย
ใกล้หันองโสน จิ้งพิราณากุ
ทราบว่าทันน เป็นปากอ่าวพระมหา
สมุทแต่ไบรณ มีนานาม้าชาติ
มีประการต่างๆ มีทั้ปลาเท่ไฟ
ด้วย ก็พากันกลับไปกราบทูล
พระเจ้ากรุงเทพมหานครให้ทรง
ทราบ.

พระเจ้าอยู่หองไกทวงสกับแล้ว
ก แก่ต โสมนศ จิ้งยกพลนิกาย
หมุ่ให้ญี่มีประมาณหมื่นเศษ มา
กับข้าราชการทั้งปวงมีเสนาขึ้นแล
สำมาตย์เป็นต้น มาทางบกบ้าง
ทางเรือบ้าง มาซังบ้าง นามบ้าง
มาโคบ้าง มากระชือบ้าง ได้สิบวัน
จ จังสถานทันน ไกทอยศพระเนตร
เห็นทันน เป็นที่ใช้ภูมิ ก็พักพล
นิกายให้ตั้งค่ายล้อมวงลงในส่วน
ข้างทิศเหนือ ทรงปฐกษาเสนา

ໂສບີ ຕໂຕ ນຄຣໂຕ ເຕີ
ພລນິກາເຢ ດຸບປະກຸດກາຊູ້ນຸໂຕ
ເທັກພມຫານຄວ່ ວກຸ່ຂຸ້ຕຸ້ບີ ພຸ່-
ມຫານຍຳກຳນຳມ ອຄຸຄມເຫສີເຈົ້າ-
ງົກ ຮາຊວ່ສ ຈູ່ເປັດຖາ ອາຄນຸຕຸວາ
ສປຸດຖາເວທີ ສທ ຖກຸ່ຂິ້ນອຸທຸກວ-
ປາໃຈນປ່ນິມທີສາກາເຄສູ ວຸ່ຜູ້ທ-
ນຄຣສີເຮສ ສພຸເພສູ ພລນິກາເຢ

คำมาทยทั้งปวง ให้ปโรหิศโหร
หารย์หาฤกษ์คุณมงคลไก่แล้ว ก็ให้
ทางหญ้าตติดาวลแลพุ่มไม้ป่าราย
พนทให้เสมอแล้ว เกษท์ให้มหา
ชนทำอิฐแลตต์ไม้แก่นไม้แห้งมา
เตรียมไว้สำหรับจะทำกำแพงแลก
เมือง และปราสาทพระทำหนักสถาล
หนทาง และตรอกถนนสามแพร่ง
โรงช้างโรงม้าเป็นอันมาก.

วิหาราเปกุwa มนุเต เต ปน
บุน ลภิกุwa นครกมุเม ฯ การา—
เปกุwa ทารุกนูร์การะ ฯ อิญรุ—
การะ ฯ สุทุกาการะ ฯ อยการะ ฯ
ชาตรุปรช្យการะ ฯ ตามุพการะ ฯ
ติปึกการะ ฯ สุขมสุวนุณการะ ฯ
บีลสีนูร์การะ ฯ ชนุญการะ ฯ
วิหาราเปกุwa กติปัมมาส์ ทศต
ปภิมาเนติ.

อุกร ทิศปานิน ทิศประจิม ทั้งปวง^๔
ไก้เป็นอันมาก แล้วให้คงพิจิตร
สร้างพระนคร ให้เลือกช่างไม้
ช่างอิฐ ช่างปูน ช่างเหล็ก ช่างเงิน
ช่างทอง ช่างทองแดง ช่างคิ่บก
ช่างรูปพรรณ ช่างขัน และช่าง^๕
อันๆ เป็นอันมาก ยังบังอยู่ในที่
นั้นประมาณสองสามเดือน.

ท่า ໄສ สุวนุณไกพินุไก
มนุเต อิญรุเก ฯ ชุณสุทุเช^๖
ฯ ทารุสารกนูร์ ฯ ปริปุณเด^๗
อาหาราเปกุwa พุราหมณไหราป—
ไหรหิเตหิ สุกามงค์ลงกุชุตุควิชบ
ทิโน ทุวاثสาวิกวสุสสคุตสก—
รุดสกุกราเช พุยกุณส์วุนรูร—
คณาเส สุกุกปกุเข ฉมิคิดิย
สุกุกวาระ ป้าโกุ นวปักเต^๘
นาพีเก ฯ คุนกุชุตุเต ป้ากอรณ
ปริกุชุณ ป้าสาทณ ราชเก—

ลำกับนั้น พระเจ้าอ่องปีรอก
ให้ขันอิฐแลบปูนขาวแล้วม้าพร้อม
แล้ว ก็ปีรอกให้พราหมณ์ไหรา
ปีรอกให้การย์กานหนวนนักชัตต
ฤกษ์ซึ่งเป็นใช้ศกามงค์ ไกฤกษ์
ในวันสุกรขนหากคำเทือนห้ามขาด
ไกศกากุลศักกิราษฎร์ เวลาเช้า
สามนาฬิกากับ ๔ ขات เป็นนา
ชัตตฤกษ์ที่ ๔ จึงปีรอกให้ทำกำ^๙
แหงเมือง และคุเมือง และปราสาท
และพระตำหนัก และศากาลากุลชน

หนอสมุคแห่งชาติรัฐมังคลาภิเษก

จันทบุรี

๒๕

หมาย นายปุ่มสถาณ์ มหา-
สถาณ์ อธิการพิมพ์และกลกุ่ม—
นิยมฯ จตุรัสรัฐมนตรี หอดูด—
สถาณ์สุสสถาณ์ อธิบดีปูรป้า—
กการณ์ฯ อท.อาพุทธวาร โภภูร—
กณ์ฯ ปณ.กานณ์ณรงค์ทุกณ์ฯ
การเปลี่ยน.

เอกลักษณ์ ท นคร สพพ
สิชุมติ.

ตามนี้ สืบยุทธภานุนาม ตาย
สืบอยุ นาม ๑๗๘ ชุทชยา นาม
ทุ่นนุ่น ชายปติกาน ๑๗๙ วสันตุตา.

พุราหมณ์ไหร ลพ.เพ ปต.—
ทบีทหนพิช กตุว ทพ.หรุกุขมเด
ทก.ชิตาวนวุสุช ลกตุว โส—
มนสุสชาต ๑๗๘ ตามนี้ เทนติ.

แลศากลหลวง แลทั้งส้านำทั้ง
ภายในภัยนอกพระราชวัง แล
สารสีเหลียน แลสารริ แลโรงช้าง
แลกำแพงพระราชวัง แลเชิงเทิน
แลชั่มปะตุ แลบอนหอรับเสรื่
แลว.

พระนครนั้นสร้างอยู่บนหนึ่ง จัง
สำเร็จทุกประการ.

พระนครนั้นได้นามว่าศรีอยุธ
ยา ศรีอยุ เป็นชื่อของภารยา
อุทัยยา เป็นชื่อของสามี เพราะ
สถานที่นั้นเป็นที่อยู่ของภารยาแล
สามีทั้งสอง.

พระมณฑลไหรทั้งปวง กระ
ทำพระราชพิธีคลุมบาตร ได้สังข
หักชิตาวนวุสุให้ตันหมัน แล้วก็เกิด
โismนค จังถวายสังขันนแด่พระ
เจ้าอยุธยา.

ໄສບີ ທຳ ທິສຸວາ ບໍລິໂສມນສຸ—
ສ່າໂຕ ເຕສີ ມහນຸທຳ ວາຈທາ—
ຢູ່ຫຼັກ ຖາເປີ.

ໄສ ວາຈາ ໂປຣະຈາປເວ—
ຜົນ ວາຈາວິເສດກໍ ດັວຍງານ ວາ—
ຮາມາຂີປົກນາມ ສັກຸດຕະສົງສຸສືໂກ
ເວຊຍນຸ້າປາສາທິພຸນ ເວຫຼວງປາ—
ສາທິພຸນ ອົບໆລສຄຸກປາສາທິພຸນ
ກາງາເປັກວາ ຕີສົ່ວນຸ່ອ ສີ່ຈຸມາ—
ເປັກວາ ຕຄຖ ຮູ່ຫຼັກ ກາເຮັກວາ
ພຸ່ມໜານຍົກ ຕຳ ປົກໂກສາເປັກວາ
ສຸວະພຸນກົມືນຄເຮ ສມປັກຕີປົກຫຼຸ—
ຫຼຸ ຕສູບີ ວປ່ມຈາຂີວາ—
ຈານນຳ ທຄວາ ລວມຸ່ວິນຄເຮ ວ—
ວາເມສຸ່ນນາມ ວັດປຸກຕຳ ສມ—
ປັກຕີປົກຫຼຸຕຳ ທຄວາ ເທັພຸມຫາ—
ນຄເຮ ປັນ ສມປັກຕີປົກຫຼຸຕຳ ອົບໆລູ່
ວາຈວັສ ເທິ.

ພຣະເຂົ້າອ່ອງທອງທອກພຣະເນດຣ
ເຫັນສັງຫຼັກຂີ່ຈາວວັນແລ້ວ ກົມ
ພຣະໄທຍ້ບໍລິໂສມນສຸແລ້ວພຣະຈາຈ
ການບໍາເຫັນກາງວັດແກ່ພຣະມັນ
ແລ້ວໂຮ່ເຫັນນັ້ນເປັນອັນນາກ.

ສມເຖິງພຣະເຂົ້າອ່ອງໄດ້ວາຈາ
ວິເຍກຕາມໄບວາຈາປະເງິນ ນີ້
ພຣະນານວ່າພຣະຈາຂີບີ້ມີພຣະຈັນນ
ພຣະຈາໄດ້ສາມສືບເຈິດພຣະພຣະ
ໂປຣກໃຫ້ສ່ວັງ ພຣະທິນ້ນ້ ເວຊຍນຸ້າ
ປ່ຽສາທອງກໍ, ພຣະທິນ້ນ້ໄພທວິບ
ປ່ຽສາທອງກໍ, ພຣະທິນ້ນ້ໄວຍ
ສົວວຽກປ່ຽສາທອງກໍ, ດັ່ງສາມນີ້
ຈຶ່ງສໍາເລົາ ເສຍວາຈສມບົດອູ່ໃນ
ປ່ຽສາທິນ້ສາມອອງກໍນັ້ນ ຈຶ່ງໂປຣກ
ໃຫ້ຫາຂຸ່ນຫລວງພົ່ງວ່າເຂົ້າມາເຜົ້າ ພຣະ
ຈາກທານພຣະນານວ່າພຣະບຣມຈາຈ
ວິຈາຈໂປຣກໃຫ້ໄປຄຣອງຈາຈສມບົດ
ໃນພຣະນຄວສຸວວຽກງົມ ແລ້ວພຣະ
ຈາກທານພຣະນານພຣະ ຈາຈຸຕຽວ່າ

พระราเมศวรไปรักให้ไปกรองราช
สมบัติในพระนครลพบุรี แล้วพระ
ราชทานให้เชื้อพระวงศ์พระองค์
อันไปกรองราชสมบัติในกรุงเทพ
มหานคร.

ท่า mL ก้า ปุริ ญ ชว—
นครญ ทน า ว ส ปุริ ญ ส น ม—
ราช น คร ญ ท ว า ย น คร ญ ม ท—
ม น คร ญ ม ล ล ิ ง ค ปุริ ญ ส ง—
ช ล า ปุริ ญ ชน ท ป ร ปุริ ญ ว ล ى—
ส ณ โ ล ก น คร ญ ส ຖ โ ข ท ย น ค—
ร ญ พ ิ ช บ ุ ย ปุริ ญ ส ค ค โ ล ก—
ปุริ ญ ว ิ จ ท ร ปุริ ญ ว ช ร ป า—
ก า ร น คร ญ น คร ล ค ปุริ ญ
ช ย น า ท ปุริ ญ ส น ช ปุริ ญ พ ิ ช—
ปุริ ญ เพ ช ปุริ ญ ราช ปุริ ญ
ช ย า ปุริ ญ ภ ท ช ล ง ค ปุริ ญ
ค น ร ว า ช ล ิ մ า ท ค ิ ใจ ท ว ล ศ ค ย า ช ิ ก า
น คร ว า ส օ ຍ ห ล ย า ม ห า น ค ร ล ສ ล ສ
ร ุ ณ ห น ุ ท า ว ะ ย ล ်.

กร ง น น เม อง ท ข น แก ่ กร ง ศ ร
ช ย ห ล ย า ม ห า น ค ร ม ิ ล ล ห ว น ี อง
ค ร เม อง မ ล กา เม อง ช ว
เม อง ท นา ศ ร เม อง น ค ร ศ ร
ก ร ร น ร า เม อง ท ว า ย เม อง
เม ะ ต ะ մ ะ เม อง メ ะ ձ ա լ ե ն
เม օ ง ս ง չ լ ա เม օ ง չ ն ท บ ৰ เม օ ง
พ ิ շ ณ โ ล ก เม օ ง ສ ຖ โ ข ท ย เม օ ง
พ ิ շ չ ย เม օ ง ս ව ր ค โ ล ก เม օ ง
พ ิ շ տ ร เม օ ง ກ ա պ է շ ր เม օ ง
น ค ร ս ව ր կ เม օ ง չ յ ն า ท เม օ ง
ສ ն ջ เม օ ง պ է շ բ ৰ เม օ ง պ է շ ր բ ৰ
เม օ ง ရ ա շ բ ৰ เม օ ง չ յ ն ա เม օ ง
ภ տ ช լ ո ւ կ เม օ ง ն ค ր ր ա շ մ ա .

ທາ ກມພູ້ຈາກີປົກນກວ່າ ຕສສ
ນ ຮຸດທີ.

ໄສ ສຸວະລຸໂທພິນໄຕ ກມພູ້
ຈານກວ່າ ປ່ອງຕຸ້ມ ອິນນໂຕ ຄວນຄເຮ
ວສນຸຕໍ່ ວາມສຸ່ນນາມ ວັບປຸກຕໍ່
ປົກໂກສາເປັກວາ ທາທ ວັບປຸກຕໍ່
ຖໍ່ ມහນເຕ ສຸວພລໂຍເຂ ອາຫາຍ
ເຕີ່ ຂູ່ຢູ່ຕຸກໂຕ ນກວ່າ ປຣີ
ວຸກນຸ່ມຂສສ ຂມືຣສສ ປ່ອງທີ
ເປັກສີ.

ໄສ ວຣາເນສຸໄ ຕໍ່ ສມປຸ
ກີ່ນິກວາ ປົມຊສຫສຸສເສສ ສຸວ
ພລໂຍເຂ ຂູ່ຢູ່ຕຸກໂຕ ອຸກ
ກເມນ ກມພູ້ຈາກີປົກນກວ່າ ປຸກວາ
ປົກເສ ພລໂຍເຂ ອວາເຮຖວາ
ປົງວິວສຕີ.

ທາ ກມພູ້ຈາກີປົກລູ່ໄລ ວາ
ຈຸບຸກໂຕ ເທວ ປຸ່ານິຕຸກສສ ພລ-

ສ່ວນເນື້ອງກມພູ້ຈາກີບຕີໄຟໄໄດ
ຊັນແກ່ກຽງສ່ວຍບູກຍາມຫານຄຣ.

ສມເຕີ່ພຣະເຈົ້າຂ່ອງ ນິພຣະຣາຊ
ປະສົງຄ່າຕີເນື້ອງກມພູ້ຈິງໂປ່ງ
ໃຫ້ພຣະຣາມຄວວວາຊບຕຣ ຈຶ່ງ
ອູ່ຜນເນື້ອງລໄວເຂັ້ມາເຜົ່າ ແລ້ວມີ
ພຣະຣາຊດຳວັດວ່າເຈົ້າຜົ່າເປັນວາຊບຕຣ
ເຈົ້າງຄົມພລໂຍຈາທິກລັ້ງແຈ້ງໃຫ້ມາກ
ບກໄປຕີເນື້ອງເຂມຣແປຣວັກຕຣ.

ສມເຕີ່ພຣະຣາມຄວວ ວັບພຣະ
ຮາຊໂອງກາວແລ້ວ ກົ່າຕົກພລທຫາວ່າ
ແກລວກລັ້ງໄຫ້ຫັ້ນເສຍ ຍກໄປ
ໄກຍລຳກັບ ດົງເນື້ອງກມພູ້ຈາກີບຕີ
ພອເວດພລບຄໍ່າ ກົ່າຫຍົກພັກຍັງຫາ
ທັນໄກຕົກຕະເທຣີມພລ ໂຍຈາ

ຄຣັງນັ້ນຈາຊບູຕຣຂອງພຣະເຈົ້າ
ກຽງກມພູ້ຈາກີບຕີ ຈິງກຣາບທູ້

นิเกยา กิตมนุคาน ปริบุณฑรา
瓦เวยบุ๊ อห์ อาสาໄท เทบ
วิดุนบีสุสานมก.

โสด ราชา คำ สุคุวา บุทก
กิสุва อนุชานาท.

โสด อุปราชา มเหนุเต สุ—
พล โยเจ อุบุคุตاكໂຕ เทบ
ปหริคุวา เทหิ ยุชุณิคุวา ขล—
ญมณุญ สามคุเดน อุภาໂຕ
มเหนุต มนุต មາເງູຕ.

มุชราສີທພິພາ ยุຖືອຫຼຸດ ອ—
การເວນຸຕາ ອປຣິບຸ່ຜົນໜາ ຍຸຈຸ—
ມີຄຸວາ ພລເສສ ກິສຸວາ ກິຈຸ່ຈຸນຸຕາ
ໄອທີຍິຄຸວາ ມහນຸຕທພິພ ບໍາປຸ—
ແນຸຕ.

พระເຫັກຮູງກົມພູ້ຈຳບົດກວ່າ ຂ້າແຫ່
ສມມືເຖວາມເຫັນ ພສນິກາຍຂອງ
ຂ້າສົກ ກຳລັງເຫັນຕໍ່ເຫັນອຍອໍຍັງ
ໄຟພຣັ້ມເພື່ອຍັງກັນ ຂ້າພະພູທອເຈົ້າ
ຂອອາຍາໄປປັນ.

พระເຫັກຮູງກົມພູ້ຈຳບົດ ໄດ້
ສົກນິທວາມເຫັນຊອບຕໍ່ກິທວາມພະ
ອຸນຸດູາທ.

ราชບຸທຽບຊັ້ນເປັນອປຣະຂອງ
พระເຫັກຮູງກົມພູ້ຈຳບົດ ຍາພລ
ທຫາຣມາເປັນອັນມາກເຂົ້າຕົກລົກທຫາຣ
ເຫັນນັ້ນສູ່ຮັບກັນເປັນສາມາດ ທີ່
ສອງຜ່າຍໆມ່າພັນກັນລົ້ມຕາຍລົງເປັນ
ອັນມາກ.

ພລທຫາຣກອງທັນນໍາ ຍັງຫາທັນໄດ້
ຕັ້ງຄ່າຍໃຫ້ເວີຍບ້ອຍໄນ່ ກິພອເກີດ
ຮັບກັນຂຶ້ນໄດ້ເຫັນພລທຫາຣເຫັນອໍຍໍ
ນ້ອຍ ກິແຕກຄອຍລົງມາດັງທັພ
ຫລວງ.

ตคุณ ราชสีพุพนวยไก สีส—
วะติ บุรีสามไก รวม mgrt.

เจ้าเมืองคริสวัสดิ์ ซึ่งเป็น
นายกองทัพชายในที่รบ.

มหนุตพพราสินายกา สุ—
รพลวนุตา โฉเรนุตา เต ขมิ—
ราชพุเพ ยุชุณนุตา ปลายนุเต^๑
วิชุชนุเต เทบี ปหริทุว ชาโคว
อุบุตุตา อันุพนธนุติ.

บันดา นายทัพนายกองทัพ
หลวงที่มีกำลังกล้าหาญ ก็ช่วย
กันรับตีก้องทัพเขมรแตกหนีไป
แล้ว ก็ยกทิศตามไปจนเวลา
รุ่งเช้า.

ไส วรรณสุร มหาต—
พพ อยุบุตคโค โคนุคุนตุว
สุนหร ชยภูมิกวีราน ปตุว
นครโค สิตทวีสคอมตุตา รูane
พห มหาดุทยุทธวทุต ปติวีร—a
เปตุว นคร วิลุปปะเบตุว พ—
หุวาร มหาเทหิ นาคเรหิ เทบี
ชาเรตุว สามตุเดน ยุชุณิโต
ตมบี อลกิตุว บีตุโน ปณุณ
อาโรเรตุว อุปถมภ ราชสีพุพ
ยาค.

พระรามศรี จึงให้ยกกอง
ทัพหลวงตามไปถึงที่ไซบูมิค ก
ให้ตั้งค่ายมั่นลงในที่ห่างพระราช
ประมาณ ๒๐๐ เส้น เข้าปลันพระ
นครอยู่เป็นหลายครั้ง ชาวเมือง
ยังมิอยู่มากช่วยกันต้านทานไม่ได้
สู้รบกันเป็นสามาวรด ชาติหักเข้า
ไปยังไม่ได้ จึงมิใช่อกเข้ามา
กราบทูลสมเด็จพระราชนิκาของกอง
ทัพไปช่วย.

ໄສ រាជា ពំ ឬពុទ្ធតា សុ—
វណ្ណនភាសាសាស្ត្រិនក្រវត្ថុពំ វរបំរមរាជា—
និរាគំ បក្ខុក្រុក្រាយ ព្រោះ ព្រោះ
កម្មុជានគរំ ការុន រាជនទុកំ
ព្រោះ ឧបលម្ភភាគី កម្មុជានគរំ
បៀវត្ថុ វត្ថុ ពម្យី បៀវត្ថុ

ໄສບີ ຕໍ່ສມັປງິຈົນທຸວາ ເອກ-
ນຫຼຸດເຕ ສູງພລ ໂຢເຂ ອຸຍໍຍຸດ-
ຕຄໂຕ ອນຸກຸກເມນ ຕໍ່ນກວ
ປຖວາ ປຣິວາຮາເປ່ຕຖວາ ຕໍ່ວິດຸມ-
ປາເປ່ຕຖວາ ເຕມາສໍ ຕນຸບີ ລກຖວາ
ມහນຸຕ ມຫາໜັນ । ພົມເຜູ້ ।
ຫຼຸດອືສຸເສ । ໂຄມຫຼືເສ । ອາ-
ກມາເປ່ຕຖວາ ສກນຄໍ ວສີທພຸເພ
ນິວຕຸຕາເປ່ຕິ.

ពក នឹង វរមានិព្រាជា
បណ្តុះសាធិកាសុំ តក្ខតក្ខុល—
សក្ខរាយ សប្បែរធម្ម—

ส่วนสมเด็จพระราชนิκา กรัน
ไก้ทรงทราบแล้ว ก็โปรดให้หา
พระบรมราชานิราซผู้ครองนคร
สุวรรณภูมิเข้ามาเฝ้า มีพระราช
โองการว่า ท่านจงไปเมืองกัมพูชา
ช่วยเหลือท่านตีเมืองกัมพูชาให้
ดังที่

พระบรมราชាណวราษฎร์ รับพระ
ราชโองการแล้ว ก็ยกพลไอยา
นิปรมานาณหนั่งไปถังแล้ว ก็
เข้าล้อมเมืองกัมพูชาไว้ เข้าปล้น
เมืองอยุสานเกอน ได้เมืองกัม
พูชาแล้ว ก็ภาคต้อนครอบครัว
แล เก็บทรัพย์สิ่งของซึ่งม้าโค
กระขอนมาเป็นจำนวนมาก แล้วยก
ทัพกลับมายังพระนคร.

ครั้งนั้นสมเด็จพระรามาธิบดี
ได้โปรดให้รอพระท่านก้าแล้วให้
สร้างปรางค์พระมหาธาตุและพระวิหาร

มาเส ปากໄຟ ຫຼຸດວ່າສ ລາຊ—
ເກທຳ ອຸທຸອຣາເປົກວາ ວຽກາຕຸປ່າງ—
ຄະຫຼາ ວິຫາວໍ ກາຣາເປົກວາ ຂາ—
ຮາມນາມໍ ສຄຸຄພຸກຢູ່ຍາວາສໍນາມ
ທກາທີ.

ពេទ្យ សុវណ្ណាវិញ្ញាយនាយកសុត្រ
និងសុត្រ ព្រៃទេ ខេកសៀតេ អំណុ-
រីបាទេ សិស់ ជិនុញ្ញទេ ការុម្មុទេ
វិចាបី.

วรรณ์สัมไหสณสุส กุกุน្តี เอก
กุกุน្តีชาปง ทวีสัส วิชาภิ.

ໂສ ວរມາອີປິຕົວໜ້າ ສາ-
ມິຣຄນສຸສ । ສາມິທຍຸບສຸສ । ອີ-
ວາຕກໄວເຄນ ມຽນດສຸສ ກເພວວໍ
ອຖຸຮາເປັດວາ ພາເປົດ.

พระราชทานนามพระอรามว่า วัด
พุทธิยสวรวรษ์ ปรากญ์ในหลวงชื่
ในบ่มเสงเดือนสี่ จุลศักราช
เจ้าครรชิยสิบห้าปี.

ครั้งนั้น แม่มาข่องขันพินิจฯ
ทองคำทากลูกสองม้ามีสีสะเดียง
แปดเท้าซึ่งสีสะกันเกิน.

แม่ไก่ของพระศรีมโหสถ ทาก
ลากตัวเกี่ยวเป็นสองสี.

สมเก้าพระรามาธิบดี ไปรค
ให้ขุนพระศพเจ้าแก้วเจ้าทัยชงถัง
ชิพตักไยยกัวยอหิวากโกรกขัน
พระราชนานเพลิง.

โปรดให้สร้างพระเจดีย์แล้ว
วิหารแล้วรามณที่พระราชทาน
เพลิงนั้น ขานนามว่าวัดข้าแก้ว
ในบะเตาะกะราษฎร้อยสิบห้า

ໄສ រាជា មហាថ្មុល្យ នូវ
ທានាពិនិ បុរីល្យកម្មានិ ក្រិពុវា
វិសទិវត្សសំ រច្ឆេច ការពេទ្យ ខេក—
កិតាបិកវត្តសេ សគុពតាកុតសកុ—
ករាជេ កុកុកុវត្សសំវុនរោ សកុក—
កទៅ យាតាកម្មមគុត អិលិ.

ໄສ ວວາເມສຸໄຣ ລວນຄວໂຕ
ອາຄນຸກວາ ຕຄຖ ຕົວສຸສຳ ຮ່າຊູ້ງ
ກາເຮົດ.

ໄສ ວຣາເມສູໄຣ ຕໍ່ ພູຕຸວາ
ນິກຸຂມນຸໄຕ ຕມບັງ ນິມນຸເຕຸວາ
ຕຕົດ ປົວສາເປັກວາ ຕສຸສ ລາ-

สมเด็จพระรามาธิบดี มีบุญญา
ชิกากรให้ญี่ ทรงบำเพ็ญพระราช
กศณ์มิทานเป็นทัน เสวยราชสมบัติ
ได้ยึดสิบพระพรหมา เสด็จสวัรคต
แล้วก้าวเสด็จไปตามยถากรรมได้
มีแล้วในบรรกาจุดศักการชาเรื่องอ้อย
สามสิบเอ็ด.

พระรามศรีวราห์ เสก็ติ์มาหาก
พระนครลิว์ เสวียราชสมบัติใน
พระนครศรีอยุธยา ไก่สามนิ้ว

พระเจ้าบรมราชាណิราช ผู้เป็น
พระเจ้าถุงซึ่งมีพระนามเดิมว่า ขุน
หลวงพะงวนน้อย ในพระนครสุวรรณ
ภูมิ ไก้ทรงทราบเหตุการณ์
นั้นแล้ว ก็ยกพล ไยามาเป็นอัน
มากปราบนานาชีวิเชาพระนคร.

พระวามเมศวร ไกทั้งทราบ
เหตุการณ์นั้นแล้ว ก้าสต้าอิอก
ไปเชิญพระบรมราชากิราชให้เสด็จ

ជសម្បតុទា ពក្តុវា ចំ ខាប្រឈុនិ-
ពក្តុវា យតា បុរិធមេ តុនកវ កណ្តុពក្តុវា
ពក្តុតា វសទិ,

ໂສ រາජា ມහນຸຕ ສູ—
ພລໄຍເໝ ອຸບຸຍົກທຳ ໂກ ດນຸທິວາ
ມສຸສ ວສຸສສຸສ ຕກນນຸຕເຣ ນຄຣ—
ວັດຖາ ၁ ເມື່ອງ ດີເມື່ອ ລາວ ຄຣະ ພົມ
ປ່ອງ ທິວາ ມສຸສ ວສຸສສຸສ ພູນ ຕກ—
ນນຸຕເຣ ຜາກ ມາວ ຄຣະ ພ່ອງ.

เข้ามาในพระนครแล้ว ถวายราชสมบัติแก่พระบรมราชานุสาวริรักษ์แล้ว
ถวายบังคมลาเต็ก้า ไปอยู่เมืองลัวต้ามเกิม.

กรุงนนสมเด็จพระบรมราช
บริราช มีพระชนมพรรษาได้หกสิบ
พรรษา ได้เสวยราชสมบัติเป็น
อิศราธิบดี ในกรุงศรีอยุธยา ใน
ระหว่างยนน ได้เสกฯ บากพล โยชา
ทพไหลุ่ไปติดหัวเมืองผายเหนือ ซึ่ง
แขวงเมืองทงสันดูขึ้นหนัง ได้หัว
เมืองผายเหนือทงสันแล้ว กเสกฯ
กลับพระนคร ในบกุญชลค้าราช
เจ้าครัวอย้านสันสิบสามปี.

ในภายในบันน์ ไก่เต็ที่ยก
ผลไยชาทัพใหญ่ ไปปตเมืองวังค่า
แลเมืองเชียงชรา แล้วไปปตเมือง
ชาภังราวอิก.

เชยุยรตนราช ๑ กม.เหง—
ราชา นครสาโนโภ นิกุขมนุโตร
ราเรนุโตร ยุชุณฑิ.

ไสบี เชยุยรตนราช ๘ มต
ราเณ ลภิตุว กม.เหง คราชา
พหพเล ชาทาย นคร ปลายที่
กโตร นคร นิวทุตทิ.

ไสบี กม.มกาลุยานมหาเดuren
สหุรี บุริมทิสาย มหาชาตุว—
ปวางแผน อยุ่ เอกนวิสติพุยาม
ติพุยาม อยุ่ นพสุร ภาราเปตุว
นตสาอิกสตุตสตสกุกราชพุยค—
ฉส่วนุนware สีชุณฑิ.

สกุกราชตทนนุตเร ไส ราช
คนุตุว วิสุสณ โลกนกรติกุข
รตนตินายก บหราเปตุว ทมบ
ลภิตุว มหาชน สรพ อาภ—
ทมาเปตุว สถานคร นิวทุติคุว
สกุกราชตทนนุตเร คนุตุว ชา—

พระยาไซยแก้ว กับพระยา
กำแหงเจ้านครอกรบทันทานไว.

เสกฯไปไก้พระยาไซยแก้วตาย
ในทราย ส่วนพระยากำแหงพาเขา
พลเป็นอนมากหนี้เข้าเมืองไก แล้ว
เสกฯกลับพระนคร.

ทรงปดุกษา กับพระมหากัลยา
ณเดร ไปรคให้สร้างปรางค์พระ
มหาชาตสูงสีบลาก้าว ยอดคนพสู
สูงสามวา สำเร็จในบขลาสุลคก
ราชเจ้ากรอยสามลิบหกบ.

ในระหว่างรุดศักราชบันน
เสกฯไปติขันสามแก้ว ซังแขง
เมืองพระพศณ โลกไกขันสามแก้ว
แล้ว ภราดเข้าพดเมืองมาทั้งสัน
แล้วเสกฯกลับพระนคร ในระหว่าง
รุดศักราชบันน เสกฯไปติเมือง

កំរាគនគរ់ ថ្វាប់ពុទ្ធតា កម្មេង—
ក្រាសំ សវិទ្ធិ ពេន ដាក់កុ
រុបុល្យា តុរុណី មនុពន្លឹះពេន
ឱ្យូយុទ្ធតាគពេន មហនុកពុទ្ធដី
ជីតុំ ន សក្តា ពេនី រាជីកពុទ្ធដី
អូកូវិទ្ធិ ប្លាយិតិ មហនុទ្រា—
សិកពុទ្ធដី ឱ្យូយុទ្ធដី ឈុនុបនិទ្ធតា
ពមី វិចិច្ចនុតី ថ្វាប់ពុទ្ធតា មហនុទ្រា
ិវិលវាទីកពុទ្ធផ្លាយកោ ។ ឥឡូវិទ្ធិ
ធម្មេស ។ សវិទ្ធិ សកនគរ់ និវតុ
កក.

ทุ่วทุกทางฟื้นฟูสังคมสุขสุดสูง--
กราชกบส์สั่งให้ไว้ ราชา
ราสีทพุเพ อัญญากุณโถ นพี-

ชาบังราวอิก ไก่พะยากำแหง
แล้ว ท้าวผากองปุกชาภัยพลทหาร
ที่แกลัวกล้ายกอกรมาไม่อาจสู้รับ
ทัพหลวงไก่ ก็เลิกกองทัพหนึ่ง
ไป เศร้ายกทัพหลวงติดตามต่อ
ท้าวผากองแตกไปแล้ว ไก่รับ
นายทัพนายกองช้างม้าเป็นอนุมาก
ก็เสร้ากลับพระนคร.

ในบ่มะเมียดศัก្រิราชาเจ้ากร้อย
ส์สิบบ๊ เสกฯยกพลโดยราไปติเมือง
ชาภังราวอิก พระมหาธรรมราชา
ขอมาอ่อนน้อมถวายเมือง แล้ว
เสกฯกลับพระนคร.

ในบัวอกชุลศักกราช เร็วอ้ายสี
สีบลส่องบ สมเด็จพระบรมราชา
ธิราช ยกกองทัพฯ ไปตีเมืองนคร

ชีบันครับ ปหรนุโต อนุตรามคุเด
นครล้มป่างคุบุรี วิลดุมป่าเปตุوا
คำ อลงานุโต นครนหุทุตสุส ปณุณ
กทุัว คำ นครล้มป่างคุสามนิก-
นิกุขมวนหุทุก แทนบี้ นิกุขมิกุัว
คำ วนหุทุกุัว นคร์ กินุโน สก-
นคร์ นิวทุตติ.

บทา ๑๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ พี่สาวมิถุตุ-
สตสกุกราชาชกุกุรส์วุฒิรา โสด-
วะปรมราชากิราชินุโภบี้ เทเรส-
วสุส รชุช กาเรตุัว มหุนุช
กโต ยดาภมุนคโต อโหสี.

อฉ สามิ สุวณุณนุ โทนาม
ราชปุตุโต ปณุณรสาขุโภ สกุ-
ตทิวส ตทุต รชุช กาเรสี.

โสด วรรณเมสุโภ ติสวสุสโภ
คำ ญูทุัว ลวนครโต อาคโต คำ

เชียงใหม่ ครั้นไปถึงกลางทาง
ก็ให้เข้าไปลับเมืองนครล้มป่างค'
ยังหาทันได้เมืองนครล้มป่างค'ไม่
จึงโปรดให้มีราชสารไปถึงหม่นคร
ให้เจ้านครล้มป่างค'ออกมาด้วย
บังคม ครั้นเจ้านครล้มป่างค'ออก
มาด้วยบังคมด้วยเมืองแล้ว ก'
เส็ถึ่อกลับพระนคร.

ครั้นนั้นสมเด็จพระบรมราชা-
ธิราช ครองราชสมบัติได้สิบสาม
พระยา เส็ถึ่สววรคตแล้ว ก'
เส็ถึ่ ไปตามยถากรรม ในบ้ำอาลศัก
ราชเจ้ากร้อยสสบสบ.

ลำกบันนนเจ้าทองนันท์ราชบุตร
มิพระชนมพระยาได้สิบห้าพระยา
นั้นเสวยราชสมบัติได้เจ็ดวัน.

พระรามศัว มิพระชนมพระ
ยาได้สัมสิบพระยา ครั้นได้ทรง

นคร ปศุวะ สุรพล โย ye ราชว์ส
ปริสา เปศุวะ ต ราชบุตร คatha-
เปศุวะ ราชอุลภาวาส ต 祚 -
ເນື້ອງ ຕະດຸ ຮູ່ຊຳ ກາວສີ.

ນາທຸກພື້ສາ ອິກສົກຖສທສກ -
ກາຮມຸລິກສໍວ່າ ລີ ວຣາ -
ເມສູໄຣ ມຫນເຕ ສູຮພລ ໂຍເຂ
ອຸບຸທຸທຄໄຕ ນພີ່ຍິນຄວ ດນ -
ຖຸວະ ຕໂຕ ສີລທີບຖ່ມສຕມທຸເຕ
ມຫນຖຍຖຸວທຸກ ປົກຈູ້ງສາເປັກວ
ກມູບ ປຣວາເປັກວ ວິດຸນມູບກາວ
ກຣົຖຸວະ ຕ ດນຫາເປັກ.

ນາຄວາ ມຫນຖສຣກຸກ ວິຫຼຸ -
ຜົກວະ ປົມຸຈວາມປມາດ ວິຫຼຸ -
ໜຸກທຳ ປາກກໍ ຜຸສຸສົກວາ ດາມນຸກ.

ນພີ່ຍິນຄວສານີໄກ ວິຫຼຸໜຶນ
ຄເທຸວາ ອກຫາພຸ້ໄກ ທົກຈູ້ງນຸເຕ

ກາຍເຫດກາຣັນແລ້ວ ກົສົກໍາມາ
ຈາກພຣະນກຣລໄວ ພອດັງພຣະນກຣ
ອຸທອຍາແລ້ວ ກົໃຫ້ພລທຫາຮ້າ
ໄປໃນພຣະຮາຈວັງ ຈັບເທົກອງຈັນທີ
ສຳເຮົາ ໂກຍເສີຍ ທົ່ວດໂຄກພຣະຍາ
ແລ້ວເສົ້າຂຶ້ນຄວອງຮາຈສມບັດ.

ໃນບັນຫຼວກຄົກກໍາຮາຈເຈົ້າກົວບັນຫຼວ
ສີຍກບັນຫຼວ ສມເຖິ່ງພຣະຮາມົກວາ ຢາ
ພລໂຍກາເປັນຂັ້ນມາກ ເສົ້າໄປດິຈ
ເມືອງນກຮັບເຊີຍໃໝ່ ແລ້ວໄປຮັດໃຫ້
ທັງຄ່າຍໃຫ້ຢູ່ລົງທ່ານເມືອງປ່ວມມານ
ຮ້ອຍຫ້າສີບແສັນ ແລ້ວໃຫ້ລົມເມືອງ
ໄວ້ໃຫ້ມັນ ທໍາອາກາຮເໜີ່ອນຈະ
ປັບແອາເມືອງ.

ໜາວເມືອງຢູ່ນໃຫ້ຢູ່ອອກດູກ
ກຳແພັງເມືອງພັງໄປປ່ວມມານຫ້ວາ.

ເຫັນຄວເຊີຍໃໝ່ດີອພກວ່າຈີນ
ຢືນອູ່ນເຊີງເທິນ ໃຫ້ເຂົ້ານໜັງສີອ

ชนุไปตาก ปณณ์ พนุชาเปคุว
ต์ วิชุณาเปคุว นิกุชนาเปติ.

ผูกดูกรหนูบึงขอมา.

ต์ ปณณ์ ลิกุชาบีต์ วนุจิต
สามิวราเมสุ ไอ สกุทาห์ ไอ-
หิยติ อห์ ราชปณณาการ์ นิห-
ราเปคุว ตสุส เมตุติราชนุคุค
วนุยสุสามติ.

หนังสือนี้เป็นคำล้อลงมาว่า
ขอพระรามศรัษฐ์เป็นเจ้า รออยู่
ลักษ์เก็ตวนเดิค ข้าพเจ้าจะนำราช
บรณการออกไปเริ่มทางพระ
ราชไม้ครร.

ไส ราช ต์ ญูตุว ราชส-
ทพุพนายเกหิ มนุเตนุโตก นพि-
ชัยราษฎร์ไม้ไก มน ปณณ์ เทติ
เขว์ มย์ ก ไอหิยามาติ.

สมเด็จพระรามศรัว ครร
ทรงทราบแล้ว จึงปฎิทานายทัพ
นายกองทั้งปวงว่า ชั่งพระเจ้า
เชียงใหม่ให้หนังสือมาแก่เราอย่าง
นี้ พกว่าเราจะอยู่ๆ ดำเนินการให.

ราชสีทพุพนายก เทว นพि-
ชัยราษฎร์ไม้ไก สเจ ริวามุน์ ก-
ไรมุโตก กดูปาย จินุเตตุว จ-
รายคุ วนุจัน กโวติ มย์ ต
นคร วิคุนุเปคุว ลภิสุสามติ
วนุติ.

นายทัพนายกองทั้งปวงทราบ
ทูลว่า ข้าแต่สมมติเทวราชเจ้า
เกรงว่าพระเจ้าเชียงใหม่จะทำการ
ไม่ทัน จึงคิดกลอนุบายทำการล่อ
ลงให้หน่วงช้า ข้าพะพุทธเจ้า
ทั้งปวงจะขอปลันເອາເນືອງໃຫ້ຈິດ.

ໄສບີ ເຕັ້ນ ວເທດ ມຳ ຂຖ້າ
ນພື້ນຍວຮສາມືໂກ ອມ່າຫີ ນ ຍຸ່ງ—
ມຕີ ຕນຸບີ ຍຸ່ງສົມືຖວາ ນ ຍຸ່ງຖາ
ສເຈ ນພື້ນຍວຮສາມືໂກ ອມ່າຫີ
ວະນຸເນຸໂຕ ສູເຈ ນ ຫຼືໂຕ ອມ—
ຫາກ ສູໄຍຂານ ທກຸເທີ ນ ມຸ່ນ—
ເນຸໂຕ ຕນຸບີ ລວງສຸສາມາດີ.

ທາ ໄສ ນພື້ນຍວຮສາມືໂກ
ເວຸ່ມເປົສເກທີ ລິນຸນປາກາຣ ບົງ.—
ຈາກເປັກວາ ພຶ້ມຫຼູງເກທີ ຊຸ່ງໃຈນຸ່ກວາ
ສຖຸຕາເທ ວາຈປ່ານຸ່ດາກາຣ ອກຖວາ
ຕຳ ນກຣ ສາມຄຸແນ ຮກ່າເປີ.

ຮາສີທຸພຸນາຍກ ວາຈານ ວ—
ກນຸຕີ ເທວ ທຸພຸລົກຸ່ມ ຕະຫຸລຳ
ກສສລົງຄ ໄກນ ອກຍີຕຽຸນ ມຳ
ອາສາກ ສົ່ມ ຕ ວິລຸນເປັມາດີ.

ສມເຕັ້ນພຣະວານເມຄວ ຈິງຄຣສ
ວ່າເຮົາເປັນກະໜັກ ພຣະເຕັ້ນເຊີຍ
ໃໝ່ໄມ່ຮັບເຮົາ ເຮົາຈະຮຍພຣະເຕັ້ນ
ເຊີຍໃໝ່ໄມ່ກໍໄມ່ຄວ ດັກພຣະເຕັ້ນ
ເຊີຍໃໝ່ລ່ອລວງເຮົາໄມ່ຕັ້ງອູ່ໃນ
ລັກຈະແລວ ພຣະເຕັ້ນເຊີຍໃໝ່ກໍກົງ
ໄມ່ພັນຜນອົກຫາວຂອງເຮົາໄປ ເຮົາກໍ
ຈະບັນພຣະເຕັ້ນເຊີຍໃໝ່ໄດ້.

ກຣັງນັນພຣະເຕັ້ນເຊີຍໃໝ່ ໃຫ້
ບັນດັບກຳແພັງທີ່ແຕກ ດັວຍແຕະໄຟໄຟ
ແລວໃຫ້ກ່ອກດັວຍອື່ງ ກຣັງຄົ້ນເຈົ້າຄວນ
ກໍໄມ່ດ້ວຍຮາຈບຣດາກາຣ ວັກ່າ
ເມືອງໄວເປັນສາມາດ.

ນາຍທັພນາຍກອງທັງປົງ ຈິງ
ກຣາບທຸລສມເຕັ້ນພຣະວານເມຄວວ່າ ຊາ
ແຕ່ສມມຸຕີເທວຮາຈເຕັ້ນ ເຂົ້າສາມແພັງ
ທານານລະສົບສລົງໄມ່ນິທ້ອ ຊັພຣະ
ພທອເຕັ້ນທັງປົງຈະຂອງອາຍາວິບເຫຼົາ
ປັບປຸງເອົາເມືອງເສີຍໃຫ້ຈິງໄດ້.

วรรณสุรราชา บุตุํ ทิสุว
เอกทิสัย ราชีทพุ๊ อุทุํ อริทุํ
เอกยามรคุํ ติทิสัย สุรพล—
โยเช รุ่มมหาสารคุํ วิชุณ—a
เปตุํ เอกปุํ ปหารเนว ยนุํ—
โถป่าณ ชูเปตุํ ปาการ อกิ—
รุ่มห้าเปตุํ มหาชน มหาญา—
เปตุํ ตตุํ ปวิสาเปต.

นพชิรสวานีโภ บุชุณ—a
เปตุํ ราเรนุํ โภ พลเสส ทิสุว
มหนุํ เต มรนุํ เต ชเน ทิสุว
ภิโภ ปุตุํ ทการ । สุรโยเช ।
อาทาย เอกาทสนานพิกรคุํ ติโภ
ปลายต.

ราชีทพุพนายก । สุรพล—
โยเช । ติ นคร ปวิสิตุํ นา—
สังค์นาม ราชปุตุํ ！ มหา—
ชเน ！ ลภิตุํ ตสุส ติ เทนต.

สมเก็ติพระราเมศวร ทรงเห็น
ชอยด้วยแล้ว ก็โปรดให้เลิกกอง
ทัพเสียด้านหนึ่ง พอดีเวลาสาย
หนึ่ง ก็ให้ผลทหารทั้งสามด้านยัง
บันอยู่ในญี่ปุ่นพร้อมกัน แล้วให้
พาดบันไกหกบันกำแพงเมืองเช้า
ไปได้ไม่นานผลเมืองล้มตายลง
เป็นอันมาก.

ผู้ชายพระเจ้าเชียงใหม่ เมื่อ
สูงด้วยความอ่อนน้อมเห็นผลทหาร
เหลืออยู่น้อย และล้มตายลงมาก
ก็กลัว พยายศรภารรยาและทหาร
ทั้งหลายแห่งหนีออกจากเมืองไปใน
เวลากลางคืนนาฬิกาสิบเอ็ดทุ่ม.

นายทัพนายกองและผลทหาร
ทั้งปวงเข้าเมืองไทยแล้ว ขับน้ำสัง^{ชี}
บุตรพระเจ้าเชียงใหม่กับพลเมือง
ไทยเป็นอันมาก นำมาถวายสมเก็ติ
พระราเมศวร.

ໄລຍີ ຕສ්ස ຕໍ ວເທີ ຕວ
ບົກາ ສາເ ນ ສູໂຕ ອມເນຫ
ວພູຈົກວາ ສາ ນິກຸຂນນໂຕ ສສ—
ເນ ອມເນຫ ປປິຮູປາສົກ ມຍ
ຕວ ບົກ ຕໍ ວຈຸເຊ ສູເປັສຸສາມາຕີ
ວກວາ ຈ ພນ ຕໍ ນກຸສາງກຳ ສ?—
ຫານຸສ? ທາເປັກວາ ນກຣປົກຖຸທໍ
ຕໍ ວາຈປຸກຖຸທໍ ສູເປັກວາ ຕສ්ස ຢຸຖ—
ຖຽເປ ຜັນ ທາເປັກວາ ເສເສ ມ—
ຫາຊແນ ສມນຊື່ຈົກວາ ໄທດີຂສຸເສ
ມහນຸເຕ ລົກຈົກວາ ຕໂຕ ນິວຖ—
ຖົກວາ ສວາງຄຸປົມຄຸກ ອາກຕເປ—
ສີກ ວາຈປຸກຖຸທໍ ທາເປັກວາ ຕຖຸດ
ວາຈສນປຸກຖຸທໍ ກມບ ນິວຖາ—
ເປັກວາ ອາກນຸກວາ ວິສຸສຜູໂຄກ—
ນກຣ ປຸກວາ ຜິນວາຈພຸຖຸຮຽບ ນ—
ມສຸສົກວາ ອາງວາງດວງກົງສິກາກຣຳ
ປູເສົກວາ ສກຖາທໍ ຕສ්ස ສກ—
ກາຮສນໂກຊ ກາງວາເປັກວາ ສກ—
ນກຣ ນິວຖຸຕິ.

ສມເກົ່າພຣະວາເນຄວຣ ຈຶ່ງທວ້ສກັບ
ນັກສ້າງວ່າບີກາຂອງທ່ານໄມ້ຕັ້ງອໝູໃນ
ຕັ້ງຈະລ່ວມວງເຮົາ ດ້ວຍອກມາຫາເຮົາ
ການກຳສັກຍໍແລ້ວເຮົາຈະຕັ້ງໃຫ້ກ່ຽວ
ຮາຈສມບັດ ຕຣັສຕັ້ງນັ້ນແລ້ວກີໂປກ
ໃຫ້ນັກສ້າງຮາຈບຸກຮາດວາຍສັກຍໍສາ
ບານແລ້ວກີຕັ້ງໃຫ້ກ່ຽວເນື້ອງ ແລ້ວ
ພຣະຮາຈທານພລເນື້ອງໃຫ້ໄວແກ່ນັກ
ສ້າງແຕ່ພອສມຄວຣແລ້ວກວາກເອາພລ
ເນື້ອງທ່ານ ກັບຈັ້ງມ້າເປັນຂັ້ນ
ມາກໄກແລ້ວກີເສັກົ້າກລັບ ໂປຣໃຫ້
ນັກສ້າງຮາຈບຸກຮາມສ່າງເສັກົ້າດັ່ງທາງ
ຈະໄປສວາງຄບຸຮີ ແລ້ວໂປຣໃຫ້ກລັບ
ໄປຮັກໝາຮາຈສມບັດໃນນກຣເຊື່ອງ
ໃໝ່ ເສັກົ້າມາດັ່ງເນື້ອງພຣະພົກຄຸນ
ໄລດວຍນມສັກາພຣະພຸຖົມືນວາຈ
ປັ້ງ ເຊິ່ງເຄຣືອງປະດັບສຳຫວັບກຮງ
ກຳສັກກາຮບູ້ຈາສນໄລ້ສອງວັນ ແລ້ວ
ເສັກົ້າກລັບພຣະນກຣ.

ททາ นพชัยนาครา รัฐบาล
สมบูรณ์ชีกุรา เท เปสตุรา ภท.—
ชลุกคุนคurre । สงชุลากุเร ।
สีกุนราชนคurre । ชนกุปุรนคurre
। วสุสาบีต้า.

โสด ราชา มุกดาภิเษก—
ฐาน อุ ไปสตสิล ชาเรตุรา ท—
สนาพิกรคุติ บุริมทิสาย ป่า—
ภูหาริ วราหัต ทิสุรา ชนวัสด
ราชยาน อาหารapeตุรา ตตุต
คุนคุรา ทารุสัญชูเปตุรา นิ—
วตุตติ.

สุกันกุขคุกทิวส เอกนวิสกิ
พุยาน อยุ่ นพสุร ติพุยาน
วราหัตปราวุ่ค การราapeตุรา ม—
หามาตราวาส์นาม ต ฐาน ศิยา
นครปัวสพิชุ ราชมนตุธร—
มุกคลณ กาแฟเปติ.

บันกาชาวนเมืองเชียงใหม่ ชั่ง
กวักต้อนมาในครังนั้น ไปกลับ
ไปให้อัญช เมืองวัดวัง เมือง
สงขลา เมืองนครศรีธรรมราช
เมืองจันทบุรี.

แล้วเสก็ ไปทรงอุ ไปสตสิล ท
พระทันงมังคลาวิเกก เพลา ๑๐
ทุ่ม ทองพระเนตรไปทางทิศตะวัน
ออกเห็นพระอาทิตย์กำแดงป่าภูหาร
ไปรกรให้ปลักวัง นำพระราชยานมา
ทรงเสก็ ออกไปบกไม้หมายกรุญ
ไว้ในทันน แล้วเสก็ ใจลับ.

ไปรกรให้สร้างปรางค์พระอาทิต
สุ ๑๘ วา ยอดนพสู ๑ วา ให้
ชื่อว่าวัดมหาธาตุ แล้วให้ทำพิธี
ประเวศน์พระนคร และเฉลิมพระ
ราชยานเดียว ในวันศุภนักษัตต
ฤกษ์.

ពហា កម្មុជរាជា លេនីកាយឱ
ខូបូគុកតាគទោ ចលបូវិលុំ ទន្ទុ—
បូរបូរី ប្រវិទុវា ពេជ្រ តិវិទុវា
ទកុណ នសកុតសអតុសប្រមាណ ន—
ហាចាន់ សមុនុជិទុវា ពោទិក សក—
នករំ និវុទុកិ.

កពនុគទោ និស វររាមេស—
វិរី មុខរាសិកុដុំ ឈុណរុករាជំ
ទទុវា មហនុទៅ ស្តុរលួយឱេ
ខូបូគុកតាគទោ ពិុធបេតុំ ប្រទុវា
កម្មុជរុលុយា និកុមិទុវា មុខ—
ុដុំ ឲុធមិទុវា ឈលុយុមុលុយំ
សាមគុណេន ប្រវិទុវា តិវិទុវា
ឲុធផុវុទុកិ ប្រិុធបោេពោទិក នគ—
រសិនិប់ សកុតាហំ ពមី ប្រិវា—
រាបេកិ.

សុភនកុខុទុកិវិស និស វាទា
ស្តុរលួយឱេ ទំ នករំ ិតុមុប្រា—
ប្រទុវា ពិយាមគុកិ ឈលុយុមុលុយំ

ករ៉ែន្ទន់ព្រះខោក្រុងកម្មុជរាជក
លេនីកាយឱមាតិមេងចលបូរី នៃ
មេងទោនកបូរី ក្រោល៉ែកវាតេខោ
លេមេងចលបូរីទោនកបូរី ក្រោប្រមាណ
៦ ពីន ៧ ពីនគន ល៉ែកលីប្រមិះ
កម្មុជរាជក.

សមគៀវព្រះរាមេគវរ ីព្រះ
យា ឲិមិនរងក់បែនពិន័េ ឯកផល
ឲិមិបែនិបែនិនាកំតំបាលិធប
ព្រះខោក្រុងកម្មុជរាជកិនការបុរិ
កិនការបុរិ ក្រោតុវិកន័េបែនសាមរាល
ព្រះខោក្រុងកម្មុជរាជកិនការបុរិ
ព្រះរាមេគវរ ព្រះរាមេគវរ ីព្រះរាមេគវរ
ិកតិំមព្រះនគរិយុំ ៧ វិន.

ធម៌ ឲិងវិនគុណកិច្ចកុកម្ម សម
គៀវព្រះរាមេគវរ ឲិយកផលឲិមិន
បែនិនាកំតំបាលិធប មោដិនកនតំបាលិធប បែន

祚ເງື່ອຖວາ ມහນຸ້ມ ມຣນຸ້ມ ອາ—
ຮຸດເຜົນ ຕມນູ້ ປົວີສາເປີ.

ອັນນາກ ຕັ້ງແຕ່ເວລາ ๓ ພາມຊານ
ສ່ວຳງົກເຂົ້າເນື້ອງໄກ.

ກມພູ້ຈາກ ພລເສສ ກິສຸວາ
ອຸທຸວາສນູໂຕ ກີໂຕ ນາວ ໂອຽບ—
ທຶນທຸວາ ປາລາຍທີ.

ພຣະເຈົ້າກົງກັນພູ້ຈາກ ໄກເຫັນ
ພລທຫວາເຫຼືອອູ້ນອີຍ ກິສຸກ
ທກພຣະໄທຢກລັວຄົງເຮືອທີ່ໄປ.

ວຣານເສົ່າໄຣ ດ້ານທາວ ໂອ—
ຮຸບທຶນທຸວາ ມໍາສະກຸກ ວິຊຸມາເປີ.

ສມເກົ່າພຣະວານເສົ່າໄຣ
ລົງຈາກຄ້າຈາກໃຫ້ຢັງບັນໄຫວ່າລົງໄປ.

ກຳ ສຽໂປກ ກາພ້ອະນະ—
ກຸເງົາ ປົກ ນາວຍ ອົກ ອຸ—
ຫຼູ້ຈາດທີ.

ຊູກະສູນບັນຄົກຄົງທີ່ໜັກ
ກຳ ເປັນເພີ້ງຊູກຂົນໃນເວືອ.

ກມພູ້ຈາກ ອຸທເກ ພຸລ—
ລົງໝົມທຸວາ ປາລາຍທີ.

ພຣະເຈົ້າກົງກັນພູ້ຈາກ ໂກຄນ້າຫຸ່ນ
ໄປໄກ.

ສູ່ໄຍຂາບ ຕສຸສ ກວິບມູ້
ອຸປະກຳ ກາບປຸກຄມູ້ ດົມທຸວາ
ຕສຸສ ເທົ່ງ ກາເປນຸກ.

ພລທຫວາ ຈັບໜາຍຂອງພຣະເຈົ້າ
ກົງກັນພູ້ຈາກ ແລ້ວບຸກປ່າຊາ
ບຸກໄກ ນຳໄປດວຍສມເກົ່າພຣະ
ວານເສົ່າໄຣ.

ໄສ វាថា ປលុះសហស្ម័គ្រិ
ស្តូរឈើមី សហ កម្មុជនកររក—
ឱតំ ធយុបុណ្ណោករាជំ ពកទុវា ម—
ហាខាន់ ។ អតុលិនស្តុះ ។ នា—
នាទុះ ។ ចាកទោបេគ្គុវា សក—
នករំ និវាទុកទិ.

ອປ្លាស់កេវ ពង្កិនកែវ ឃុន—
ករាជា វច្ឆ័ន់ ការពេទ្យា សុ—
ផលិយកៈ ។ ធនការអូរបុរាណ
៖ ពេទ្យា កម្មុជានគរំ ឃុំ—
ណាបេតិ.

ធម្មបណ្តុះគ្រាប់ និកុមិទ្ធា
ពេហិ ឲ្យុជុំវិទ្ធា សាមទុលេន ឬ—
រេនុតិតិ ពេហិ កម្ពុជានាករេហិ
អប្បប្បកេ ពេ ឲ្យខេ កិសុវា បុណ្ណ—
ិទ្ធិពេហិ ឲ្យុជុំវិទ្ធា វា មហន័ពេ
ពេ ឲ្យខេ កិសុវា វា ន បុណ្ណុន—
ិទ្ធិពេហិ ឲ្យុជុំតិតិ អប្បរិបុណ្ណុលេ
មហាចនេ កិសុវា ពន្លុត បណ្ណុលេ
ខាងក្រោម

สมเด็จพระราเมศวร โปรดให้
พระยาไชยณรงค์ อัญรักษามณี
กับพุชากับพลทหาร ๕๐๐๐ แล้ว
กว่าคร เข้าพด เมือง ช้างม้า สวนพ
สถานราวุธเป็นอันมาก เสกกาลับ
พระนคร.

อยู่มาภายหลัง พระเจ้ากรุง
ยวนชั่งครองราชสมบัติอยู่เมือง
ตั้งเกีย ให้ยกพลทหารมาทั้งทัพ
ยกทัพเรือ ৎระบำเหนาเมืองกัมพูชา.

พระยาไชยณรงค์ ออกรบทกข
ยวน สุรบกันเป็นสามารถ ชาว
เมืองก้มพูชาเห็นท้อราญวนน้อย
ก์พวชั่มไอกันสุรบ ครั้นเห็นท้อรา
ญวนมากก์ไม่เต็มใจสุรบ พระ
ยาไชยณรงค์เห็นชาวเมืองไม่เต็ม
ใจสุรบ จึงมีหนังสือบอกเข้ามา
กราบบังคมทูล.

ໄສບີ ຕໍ່ ນູຕຸວາ ປົງປັດລັດ
ເປັນຕຸວາ ມາຫະນະ । ກພພ—
ສມກາເຮົາ । ສພເພ ອາກມາເປັນ.

ຊັບຢັດຮຸງຄວາຈາ ຕໍ່ ນູຕຸວາ
ດຕາ ດາວໂຫຼວ ສກນຄວ່າ ນິວຕຸຕິ.

ທທາ ໄສ ຮາຈາ ນກຽປ—
ເວສພື້ນ ກາເຣຕຸວາ ວາດີກພຸພນາ—
ຢັກນຳ ມහນຸທໍ່ ວາຊທາຍໝ່ ທາ—
ເປັນ.

ນວາຄຸຕາພື້ສາວິກສຖຕສຖສຖ—
ກຣາຊກາເລ ສຸວະດຸນປຸພຕເຈ—
ຕີຍອາວາສມູ້ ກາເຣຕຸວາ ເອກ—
ທິວສໍ ມຸງຄຸດລາວິເສກປາສາກໍ ຄນ—
ຕຸວາ ເຕັນ ມລຮັບໝູ້ ບຸພຸເພ
ມຽນເຕັນ ມຄຸຄມໜູ້ແມ ນິສິນເນັນ
ອນຸຕຣທິໂຕ ຕໍ່ ກີສຸວາ ອຸຕຸວາ

ສມເຕີພຣະຣາມສວ ໄກທຮງ
ທກບແລ້ວໄປຣກໃຫ້ມີທັງທກຕອບໄປ
ວ່າ ໄກກວາຕີພຍພພລເມືອງແລທັພ
ສັນກວະທັງປ່ວງມາກຮູງຄ່ອບຖອຍາ.

ພຣະຍາໄໝຢັດຮຸງຄໍ ໄກທກບທັງ
ທກແລ້ວ ກີກວາຕີພພລເມືອງແລທັພ
ສັນກວະທັງປ່ວງ ກລັບກຽງຄວ່າ
ອຍຖອຍາຕາມທັງທກ.

ຄວັງນັ້ນ ສມເຕີພຣະຣາມສວ
ໄປຣກໃຫ້ທຳພົມປະເວສນີພຣະນຄຣ
ແລ້ວພຣະຣາຊທານບໍ່ເໜີ້ວາງວັດແກ່
ນາຍທັນນາຍກອງເປັນຂັ້ນມາກ.

ໄປຣກໃຫ້ສ້ວງພຣະເກີຍ໌ແລວຕັ
ກູເຂາທອງໃນບ້າລັກກວາງ ๑๕๘ ອູ່
ມາວັນໜັງເສັ້ນໄປຜຣະທັນໜັງມັງຄ
ລາວິເສດ ທອດພຣະເນຕຣເຫັນທ້ວ
ມລ ຊັ້ນ ຂັ້ນ ອົບນິກຣມແຕ່ກ່ອນນັ້ນ
ມານັ້ນຂວາງທາງເສັ້ນອູ່ ກີກ
ພຣະໄກຍທກຈົບເພື່ອພຣະວາຊກຸລ

สน.โต ทานาทิน กุสลานิ กา—
เรทุว ณ สัมภูนร ราชช กา—
เรทุว มหุ.มุขคโต ยถกน—
มคโต โลกวสัยอนนิจว ป่า—
ปุณฑี.

มีท่านเป็นคน เสวียราชสมบัติอยู่
ไก๒พรวษาก๑เสก๑สววรคต เสก๑
ไปยังมุขประเทศของพระยามัตย
ราชตามยถากรรม ถึงชั่งสภาว
ธรรมไม่เที่ยงตามโลกยวไสย.

ทกนนุตเร รามราชานาม
ราชปุกโต ทตุ ราชช กา—
เรทุว ใจรสวสส มหาเสนา—
ปติราชช กุทุโธ ต คatha เปติ.

สมเก๑พระยามราชบุตร
เสวียราชสมบัติต่อม้า! ตั้งแบบ ทรง
พระพิโตรเข้าพระยามหาเสนาบดี
ฯ ให้รับตัวเข้าพระยามหาเสนาบดี.

มหาเสนาปติราชชา ปลายทุว
 iamปริกุขปทานคเร วสน.โต
สุวนะณภูมิปุร คณ.ทุว นคร—
อิน.ตราช นิมนุтен.โต ราช—
สม.ปุกุต คatha เปตุ เทน รบุ—
ญา บุตุ ทิสุว สร.โยเง ม—
หน.เต วิจารทุว ต.โต อุบุ—
ยุต.โต นคร ป.ทุว ร.ตุติย
ค.มบ วิลุ.มป.ป.า.เป.ตุ.ว ต สื—
ยุ.ทุ.ร.ย.น.คร ล.ว.ตุ.ว ต ราชาน

เข้าพระยามหาเสนาบดี หน
ไปอยู่ที่เมืองปทากุาม ไปเชญ
สมเก๑พระเจ้านครอินทร ชั่งเสวย
ราชสมบัติอยู่ณเมืองสุวรรณภูมิให้
มาชิงราชสมบัติ สมเก๑พระนคร
อินทรเห็นชอบก็ยอมแล้ว ก็จัดแจง
ผลทหารเป็นอันมากยกอิอกหาก
เมืองสุวรรณภูมิมาถึงในเวลากลาง
คืนเข้าปล้นอากรุงศรีอยุธยาไก
จังเชญเสก๑สมเก๑พระนครอินทร

นิมบุตรคุว่า ราชสมบุตที่ กา-
ราเปติ.

ໄສ រាជា ປນ ពស់ត្រ មាតុ
ក្បួន បី ឬ ពេជ្យរូបាយិកសក្ខែ
ពាសកសក្ខរាជសប្បបសំវិជ្ជនេ រខុំ
ការទុកវា រាមរាជានំ អក្សុក្បួន
កំ ធម្មាង្វាបេនុត កចលុយកទ—
ឡើង ឱាមប្រើកុខបញ្ហាណគេ សម—
បក្សិក្សិប្រិភាក្សិក្សិ រាមរាជានំ ពាបេតិ

ເຂົ້າ ນາງກາບຸທຸກິມູ່ ຍົກລ-
ສຸວະຜົນໃຫ້ຕຸກໆ ຍົກລສຸວະຜົນອູ້າ-
ກາຈນມູ່ ສຸວະຜົນວົງກາຮນມູ່ ກ-
ບີ່ຈົ່າສົມບູ້ ທນຸ້ທຸກຍານມູ່ ປົກນ-
ປົກທຸກຍານມູ່ ຕສຸສ ມາເສນາ-
ປົກໂນ ໄສບີ ທາເປົກ.

បល្ខាល្មូស្សីយាវិកសទុពសគ្គ—
ករាជអចតវន្ទនៅ ឧទុពរកម្មករា
ពត័ត រលូវូ បណ្តុំ ខាងកៅ
វរមហាកម្មរាជា វិស៊សណូតក—

ขันเสวยราชสมบัติ ในปั้นเสงหด
ศึกษา ๗๒๓.

ส่วนสมเก้าพระนครในทวีนน
เป็นพระเจ้าลุงของสมเก้าพระยา
ราม หาไกทั่งพระพิราบไปรคให้
เม่าสมเก้าพระยารามไม่ พระองค์
เป็นกษัณฑ์ภูมิที่บุคคล จังไปรค^๑
ให้สมเก้าพระยารามไปกรองราช
สมบตอญ ณ เมืองป่าคุน.^๒

แล้วพระราชาท่านบ้าเห็นแก่
เจ้าพระยาเสนาบดี บุตรพระสนม
ของคุณนง เจัยดทองคำคุณนง พาน
ทองคำคุณนง เต้าน้ำทองคำคุณนง
กะบกนหยัน เสลษยงา เสลษยง
กลับบัว.

ในบ่มแม่ลูก้าภาฯ ๗๖๕ กรม
การเมืองเห็นอนิจข้อมากกว่า
บังคุมทูลว่า พระมหាវรമราชา
เจ้าเมืองพิศณุ โลกเสถียสวัสดิ์

สามีโก อนิจกมุ่นคโต อุต-
ตรนศรสิรา สพเพ กปปนคต.

หัวเมืองฝ่ายเหนือทั้งปวงเกิดมา
๑๗.

สมเด็จพระนครินทร์ ทรง
ทราบแล้วโปรดให้ยกพลไปเป็น
ขันมา ก เสกขึ้นไปปราบหัวเมือง
ท่าลูกด เสกไปปั่งเมืองพระบาง
พระยาบาลเมือง พระยาราม อิชิก
มาถวายยังคุณ ถวายเมืองแล้ว
พระราชทานโ้อวาทและพระราชทาน
บำเหน็จแก่พระยาบาลเมือง พระ
ยารามแล้ว เสกกลับพระนคร.

ໄສ ວຽນຄຣອິນຸໄກ ສົວຜະນ—
ກົມືນຄເຮ ສມຸປັກຕີປຣິກູຖຸທໍ່ ລາຊ—
ອາຍສາມືນາມ ລາຊປຸກຕຸລຸ່ ສນ—
ຂປຸງເງ ສມຸປັກຕີປຣິກູຖຸທໍ່ ລາຊ—
ປີສາມືນາມ ລາຊປຸກຕຸລຸ່ ຂບ—
ນາກປຸງເງ ສມຸປັກຕີປຣິກູຖຸທໍ່ ລາຊ—
ຕີສົ່ມຫາລາຊ້ນາມ ລາຊປຸກຕຸລຸ່
ເທດີ

แล้วให้สมเด็จพระเจ้าลากยา
เชือ เจ้าอ้ายพระยาไปครองเมือง
สุวรรณภูมิ เจ้าอ้ายพระยาไปครอง
เมืองสันวิชัย เจ้าสามพระยาครั่มaha
ราชไปครองเมืองไชยนาท.

ໄສບີ ວາຈາ ທີ່ມາບຸໄກ ກາ—
ມນຄວໍ ຮາກຸນຸໂຕ ສຸຂວສນຸໂຕ
ທານາທິນີ ບຸລຸໝູກມຸມານີ ກຣົດວາ
ປະຜຸດວສວສຸສຳ ຮັບຊຳ ກາເຮຖວາ
ອສື່ຕຸຍາມີກສຸກສົກສົກຈາກສຸກ—
ກຸຽສຳວັນນະເງ ອັນໃຈກຸມົມ ປັກໂຕ
ຢັດກຸມົມຄໂຕ ໄລກວິສຍອັນໃຈ—
ກວໍ ປ່າປຸ້ຜາຕີ.

ຖາ ວາຈ້າຍສາມີ । ວາຈ
ຍີສາມີ । ເຫຼວ ວາຈປຸ່ຕຸຕາ ຕໍ່
ສຸກວາ ສຸຮ່ໄຍເຂ ອຸຍ່ບຸຕຸຕາຄຕາ
ອຸລຸໝູມລຸໝູ່ ວາຈສມປັກຕິ ນິນ—
ກີກຸ່ ອາຄນຸຕວາ ພັດໄຍເຂ ວິຈາ—
ເຮນຸຕີ.

ໄສ ວາຈ້າຍສາມີ ນາພີ—
ເກຣວເນ ຂນຸຂາວົວ່າ ຫຼຸເປີ.

ວາຈຍີສາມີ ຜົບກົມາວາເສ
ຂນຸຂາວົວ່າ ຫຼຸເປີ ພຸວໜຸມສາມີ—
ຫາປັຜູງຫຼຸແນ ປົວສີຕຸ.

ສມເຕີພຣະນກຣອິນທຣ ມີພຣະ
ໜ້າມາຍບື້ນນານຮັກໝາບ້ານເນື້ອງຊູ່
ເປັນຄຸງ ທຣົງບໍາເພື່ອພຣະຈາກຄຸດ
ມີທານເປັນທັນ ເສວຍຈາກສມບັດ
ໄກ້ ແລະ ພຣະຈາເສັກ້ ສວວ ຄຕໄປ
ຖານຍົດກວຣມ ດັ່ງນັ້ນຈາກວິວຽນ
ໄມ່ເຖິ່ງຕາມໄລຍງວິໄສຍ ໃນບ້າອ
ຊຸລົກກຈາຊ ຖັດ ບົ.

ຄຽງນັ້ນ ສມເຕີພຣະເຈົ້າລົກຍາ
ເຂົອ ແລະ ພຣະອົງຄຄອເຈົ້າຍພຣະຍາ
ເຈົ້າຍພຣະຍາໄກ້ທຣົງທຣາບວ່າສມເຕີ
ພຣະຈາບີກາເສັກ້ສວວ ຄຕແລວ ກີ
ຍກພລໄຍ້ອາປ່າວດນາຈະຈຶ່ງຈາກສມບັດ
ກັນ ຄຽງນັ້ນມາດັ່ງແລວກີພົກພລໄຍ້ອາ
ຂູ່.

ເຈົ້າອ້າຍພຣະຍາທັງຄ່າຍຜົດກຳບົດ
ບໍ່ມະພວ້າວ.

ເຈົ້າຍພຣະຍາທັງຄ່າຍຜົດກຳບົດລວກ
ໄຊຍກູມຈະເຂົ້າທາງທດາຕເຈົ້າພວ່ມ.

ອູໂກ ເຖ ຮາຊປຸດຖາ ດ້ວຍ
ຂາຣິຕຸວາ ຂູບໍ່ຢຸດຖາຄທາ ອົງຄາ—
ຮວນເສດຖາປາເທ ຂະລຸມລະລົງ ປສ—
ສນຸທາ ດ້ວຍຂາຣິປາເຫັນທາ ຂະລຸ—
ມຸນລະລົງ ຍຸ່ງໝານຸຕີ.

ເຖ ດ້ວຍຂາຣາ ສມພລວນທາ
ນ ມກຸລືຖາ ຂຸດທຸດທາ ນ
ໄອທີບຸນຸຕີ.

ເຕັ້ນ ຂລືອງກຸເສທິ ຄົວ ປ່າ—
ວິຕຸວາ ຂະລຸມລະລົງ ສນສມ ຜຸສ—
ສີຕຸວາ ຜິນຸນົກິວາ ຂູ້ໂກ ມຽນ
ປາປຸດນຸຕີ.

ຮາຊປຸຣີສາ ຜົມນາທປຸຣີ ຄນ—
ຕຸວາ ຮາຊທີສາມີກສຸສ ຕມຄຸດ
ອາໄຣເຕຸວາ ນິມນຸຕຸວາ ຕມບີ
ສມປົງໃຈໝຸຕຸວາ ຕຄຸດ ວັດເຊ ອົກ—
ສີມູ້ສຸ.

ສມເກົ່າພຣະເຈົ້າລູກຍາເຂອທັງສອງ
ພຣະອົງຄໍທຽງພຣະດ້ວຍຂາຣ ຍກນາ
ດິງເຊີງທະພານນໍາດ່ານ ພອທອດ
ພຣະເນຕຣເຫັນກັນເຂົ້າກັບພຣະດ້ວຍ
ຂາຣເຂົ້າວບກັນ.

ພຣະດ້ວຍຂາຣທັງສອງ ມີກຳລັງ
ເສມອກັນໄມ່ເພີ່ມໍພລັງກັນຕ່າງຕົວ
ຕ່າງຄຸວ້າຍໄມ່ຢ່ອທົ່ວ.

ຕ່າງອົງຄໍຕ່າງທຽງພຣະແສງຂອງ
ຈຳວັນພັນຕົ້ນພຣະສອຂາກພຣັ້ນກັນ
ສັນພຣະຈົນມັກທັງສອງພຣະອົງຄໍ.

ມຸ່ນມົນຕ່ອອກໄປເນື່ອງໄສຢາທ
ກຣາບທຸລປະພຸດທີເຫດນັ້ນແກ່ເຂົ້າສາມ
ພຣະຍາ ແລ້ວເຊີລູເສັ້ນເຂົ້າມາເສວຍ
ຮາຊສມບັດໃນກຣູງຄຣືອບຸທົມຍາ.

ໄສ ราชศิลป์มีไก ปรม—
ราชากิราชินุ โภนาม อุกินุ๊น
เตส் เชื้อชูราธิราชูนໍ กเพวເຮ
ອຸທຸລິຖົວາ ເຕ ຈ ພາເປັກວາ ວ—
ຈາດຸຈູານລຸ່າ ວິຫາຣຸ່າ ຂາຣາ—
ມລຸ່າ ຕ ພາປັນຍູ້ຈູານໍ ກາຣາ—
ເປັກວາ ຮາຊບຸ້ຜາວາສໍ້ນາມ ເທຸວ
ເຕີເຍ ແຄຸດຢຸ່ມຍູ້ຈູານ ກາ—
ເຮຕຸວາ ອຸງກາວນເສດຖາເທ ປຸ່ມ—
ລຸ່ມ໌ ປຸ່ມລູກນຸ່ມລຸ່າ ຖານທ—
ນີ ປຸ່ມລູກນຸ່ມມານີ ກາຣາເປີ.

ຕາສີຖຸຍານີກສົກສົກສົກງາ—
ຈອຸສາສໍວ່າລູເຮ ໄສ ຮາຊາ ສຸ—
ພລນິກາເຢ ອຸບຸທຸກໂຕ ມາ—
ນຄຣວໍ ຍຸ່ຈຸມິຖົວາ ຕ ລວກຖົວາ

ເຈົ້າສາມພະຍາ ຖຽງພະນາມສົມ
ເຖິ່ງພະບຽນຮາຊາກິරາຈເຂົ້າ ໂປຣກ
ໃຫ້ຊຸດພະສົມເຈົ້າອ້າຍພະຍາເຂົ້າຢືນ
ພະຍາທັງສອງພະອົງຄົນພະວະຮາຊ
ທານພົມ ທິພະວະຮາທານ
ເພີ້ງນັ້ນ ໂປຣກໃຫ້ສ້າງພະນມຫາຫາຕຸ
ແລ້ວວິຫາຣແລ້ວພະຍາວາມ ພຣະ
ຮາທານນາມວ່າວັດຮາຊບຣະ ແລ້ວ
ໂປຣກໃຫ້ສ້າງພະເຕີຢືນໄວ້ສອງພະ
ອົງຄົນ ດະເຊີງຕະພານບ້າດ້ານທີເຫົ້າ
ອ້າຍພະຍາເຂົ້າຢືນພະຍາກະທຳບຸກ
ຫຼັດກັນນັ້ນ ແລ້ວກະທຳບຸລຸ່ມທ
ກຽມກາຮົດລົງເປັນທີເຕືອນພະໄກຍ
ໃຫ້ເກີດກວາມບິນດີໃນພະວະຮາຊກຸລ
ທຽງບໍາເພີ້ງພະວະຮາຊກຸລມື່ຖານເປັນ
ຕົ້ນ.

ໃນບັນລຸ ຈຸລັກກ່ຽວຊີ ໤ໝາ ສົມ
ເຖິ່ງພະບຽນຮາຊາກິරາຈ ຍົກພລ
ນິກາຍໄປປະເມືອນກວດລວງໄກແລ້ວ
ໂປຣກໃຫ້ພະນກອນກວດອິນທົ່ວຮາຊບຸກ
ໄປ

วรรณครอินท์นาม ราชบุตรคัม ตตุต
ปริภุตคัม ทกุว่า รตนราชณุ
ทบุยราชณุ มหาชนে ฯ โภ-
รูปณุ สรุปณุ นครอพุกุ
มลุลณุ ชลุญ ศกุตรรปณุ
อาวิชุณาเปตุว่า สถานกร นิวตุ-
ติทุว่า มหาชาตุอาวะส วา เท
รูปสตุเต ปุชชาเปตุว่า สุขวสน โภ
ตตุต โภสตี.

นาสติคุยาธิกสตุตสตสกุก—
ราชนาคสั่วตุณเร โภสต นหิยุ—
คาวสั่นนำม วิหารเจติยณุ
อุ ไปสตอกุวิณุ การาเปตุว่า ปุณุ—
ญุมห บุณุณุกนตตุณุ การาเปติ.

อถ วรรณเมสุโภนานม ราช—
บุตโภ ตสุส ต อาบุนิทุว่า
วสุสตุโภกนกร คณุกุว่า ชิน—
ราชวร ชสุสุโภหิต นิกุนตุ
ทิสุว่า ตมุบ สมุไภ กาเรตุว่า
ติห ตตุต สถานกร นิวตุติ.

ปกครองอยู่ในพระนครหลังนั้น
แล้วให้กัวกดเข้าพระยาแก้วพระยา
ไทย และผลเมืองกับรปโภรป
ราชสั่หรปคนปล้านันเมือง และ
รปสตวอน ฯ เสก็จกลับพระนคร
แล้วไปรกรให้นำเอารปสตวเหล่านั้น
ไปบูชาไว้ที่วัดมหาธาตุ เสวยราช
สมบัติอยู่เป็นศุสั่ราญพระราชน
หฤไทยในพระนครครออยุทธายานน.

ในบัญชีลศกภราษ ๗๘ โปรดให้
สร้างพระวิหารและพระเจดีย์และพระ
อุโบสถกุฎีพระราชนานามว่า วัด
มหา衍งค์ และทรงบำเพ็ญพระราชน
กุศลเป็นการฉลอง เป็นที่เตือนพระ
ไทยให้ทรงยินดีในพระราชนกุศล.

ครองนั้นพระภานเมศวรราชบุตร
ของสมเด็จพระบรมราชាណิราช
กราบทวายบังคมลาสมเด็จพระราชน
บิราเสก็จชินไปเมืองพระพิศณุโภก
ทອดพระเนตรเห็นพระพุทธชินราช
มีน้ำพระเนตรไหลออกมามาเป็นโภ

หิท ก็ให้การทำการสมโภช
พระพุทธชินราชอยู่สามวัน แล้ว
เสกตักกลับพระนคร.

บทา อภิญญาลีกษยาธิกสกุลศ—
ศสกุกราชชลสส์วุณเร ราชา—
มณฑิรรูนั่น อกุคิ ณาเปติ.

บทนนัตร ปุนวสุส เ�ร—
มุขปาสาท อกุคิ ณาเปติ.

นวตุญาธิกสกุลศสกุกราช—
วนรส์วุณเร โถ ปรมราชา—
วิราชน์โท สุรพลโยเด ฯ หท—
ดิลลสุส ฯ อุยุบุตุตคโภ นพิ—
ชัยนคร คณกุวะ ค วิลุมปा—
เปกุวะ ฉลกิทุวะ คิล้าน สา—
นคร นิวทุตติ.

เทวนวตุญาธิกสกุลศสกุกราช—
กุกุรุส์วุณเร โถ ราชา
มหนุเต ราสีทพุเพ อุยุบุตุตคโภ

ในปัจจุลศกราช ๗๔๙ ครั้งนั้น
เกิดเพลิงไหม้พระราชนະเที่ยว
สถาน.

ต่อหนึ่มารุ่งขันบ ไหม้เกิดเพลิง
ไหม้ทัพนั่นตั้งตระมุช.

ในปัจจุลศกราช ๗๔๐ สมเด็จ
พระบรมราชาธิราช ยกพลโดยข้า
กับช้างม้าเป็นอันมากเสกตักขันไป
เมืองเชียงใหม่ให้เข้าปล้นเช้าพระ
นครยังไม่ทันได้ พอทรงพระประ
ชวรกเสกตักกลับพระนคร.

ในปัจจุลศกราช ๗๔๒ สมเด็จ
พระบรมราชาธิราช เสกตักยกกอง
ทัพหลวงขันไปเมืองเชียงใหม่อีก

นพชัยนคร ปุน. ศนุตุว กาเต—
มติคุณรูนาน มหาทพพ ปติภู—
รูapeตุว ต วิตุมป้าapeตุว สา—
มตุเดน อิลุญมณุญ ยุชุนิตุว
มหนุต นาคร ฆาฎตุว ตมบี
ตวิตุว ชชาหเต มหาชเน
ทุวทสทสสหสส เลวิตุว เท
อาวิจุณาapeตุว สกนกร นิวตุตติ.

ฉนวุตุยาริถศศุตสตสกุก—
ราชพุยคุณส์วุณเร โถ วรปว—
มราชาธิราชชินุโถ โถพสสส
รชุช กาเรตุว อายุหปริโย—
สาร เยถกมุมคโถ มหุรา—
ชสส สนุติก คุณต.

ตท วรรานเมสุโถ ตสส รา—
ชปุตุโถ รชุช กาเรนุโถ ตตุต
วรปรมตุโถกนาโถนาม ราช—
วส อุทธิรตุว สีสรพิษตามม—
นาม อาวส การapeตุว

ให้ตั้งทัพหสัง ณ คำบล ท่าเกยม
ให้เข้าปล้นพระนคร ไก้สูรยกัน
เป็นสามารถ ฆ่าพันชารวเมืองล้ม
ตายลงเป็นอันมาก ไก้เนียงแล้ว
ไก้คนชเลยประมาณสิบสองหมื่น
แล้วให้กัวกต้อนคนชเลยเสกฯ
กลับพระนคร.

ในบุชาตุลศักดิราช ๗๙๖ สมเก้า
พระบรมราชากิริราช เสวยราช
สมบติไก ๗๖ พระพรวษา สุนพระ
ชนนายุแล้ว กีเสกฯ ไปยังสำนัก
พระยาณฑัญราชตามยถการม.

ครองนั้นพระรามศวราษบุตร
ขุนกรองราชสมบติ ทรงพระนาม
พระบรมไตรโลกนารถ โปรดให้
รือพระราชวงศ์สร้างเป็นวัดพระราช
ท่านนามว่า วัดพระศรีสรรพेशว

นทีสมิ耶 ราชรูปเน วสิตุว
เปญจารตนป้าสาท ๑ สุพิชปा-
สาทัญ กาฬาเปตุว ชนุเขต-
ศักกigen สมุหวรกุล่าโใหม่นาม
สุรเสนัญ สมุหนายกันาม
เคหพณย วนครป้าลปุรินาม
นครนายกัญ วรธรรมชาติกันาม
วัสนาຍกัญ วรการเดสตุวานาม
เขตุตนายกัญ วรไอกษาอิปติ
นาม ไอก้านายกัญ นหุตุค-
เขตุตศักกิกหน ชูเปตุว วร-
ชาตุปรางุคัญ เทติยวิหารญ
หาราม หุตุว วรรามาวาส์นาม
ปุพุเพ วรรามาอิปติโโนนาม
นคร กาเรนุคสุส ราชสุวณุณ-
โภพสุส ณากปนวุรูปเน กาฬ-
เปตุว ชุลุญมห ชุลุญกน-
ตัญ มนุต ทานทัน กุสลัน
กาฬเปต.

เสถีรนามประทับชัยพระราชวงศ์รัมแม่-
น้ำ โปรดให้สร้างพระที่นั่งเบญจ-
รัตนมหาปราสาทองค์หนึ่ง พระ-
ที่นั่งสร้างเพื่อญป្លោវ្រាសាពองค์หนึ่ง
แล้วพระราชทานนามขันนางตาม
ศักดินา ให้ท่านเป็นสมุหพระ-
กุล่าโใหม ให้พลเรือนเป็นสมุห
นายก ให้ขุนนครเป็นพระนครบาล
บุรี ให้ขุนวงศ์เป็นพระธรรมชาติ
ให้ขุนนาเป็นพระเกษตรฯ ให้ขุน
คลังเป็นพระไอยชิบดี ถือศักดินา
ห่มนหนัง แล้วถวายพระเพลิง
สมเท็จพระราชนາอิบดีพระองค์แรก
ชั้งสร้างกรุง ทรงพระนามพระเจ้า
อุ่ทองนน โปรดให้สร้างเป็น
ปรางค์พระมหาชาตุ แล้วหาร แล
พระอาราม พระราชทานนามว่าวัด
พระราม แล้วทรงกระทำบัญชุมห
กรรมการฉลองให้ญ เป็นที่เตือน
พระไทยให้ทรงยินดีในพระราชกุศล
ทรงบำเพ็ญพระราชนกุศลเมืองเป็น
ทัน.

ທatha ຖວານິກອນູ້ສົດສຸກ—
ຮາສາບີ່ສົ່ງເຊີງ ອໜາຕາກໄວເຄນ
ມහນຸຕາ ມາຫັນ ມານຸຕີ.

ປຸ່ນວສຸເສ ຕທນນຸຕົວ ໄສ ຮາຊາ
ນາວາທພຸເພ ວາສີທພຸພນາຍເກ ນ—
ຫນຸເຕ ອຸບຸ ໂຍເຈທຸວາ ມລການຄຣ—
ບຸ່ຈຸມາເປັກທຸວາ ທໍ ລວກທຸວາ ນິວທຸ—
ເຕີ.

ປຸ່ນວສຸເສ ຕທນນຸຕົວ ສີສພ—
ກະດີປຸ່ງ ດນທຸວາ ສຸຮໂຍເຂ ອຸບ—
ບຸ່ທຸກໂຕ ຕຳ ບຸ່ຈຸມາເປັກທຸວາ
ໄສ ຮາຊາ ລວກ.

ສຸກຮໍສົ່ງເຊີງ ຕທນນຸຕົວ ອູ້ງ
ສົດສີປຸ່ບົຍ ເອກໂທນຳ ທຸພວກິກຸ່ງ
ທສປາກ ຕີປຳ ເອກສກວົ່ງ ຂະບຸງ
ສີຢາ.

ມຸລິກສົ່ງເຊີງ ຕທນນຸຕົວ ໄສ
ຮາຊາ ພຸທຸສາສັນ ປົງປຸ່ຜຸລົ່ມ ກາ—
ເຮທຸວາ ປະລຸງວາສາວິກຫາຕີປຸ່ຈຸສເຕ

ໃນບັນຫຼວກຊຸດຄັກຮາງ ຝັນ ຄວັງ
ນັ້ນເກີດອໜາຕາກໄວຄົນຫຍມາກ.

ຄຣັນຕ່ອມານີ້ໃໝ່ ໂປຣໃຫ້ແຕ່ງ
ທັພເຮືອຍກກອງທັພໃຫລູ ໄປຮນີອັງ
.ມລກາ ໄດ້ເນື້ອງມລກາແລ້ວເສັ່ກ້າ
ກລັບພຣະນຄຣ.

ຕ່ອມານີ້ໃໝ່ສມເດືອພຣະບຣນໄຕຣ
ໄລກນາຮດ ເສັ່ກ້າຍກພລ ໂຍຈາໄປ
ຮນີອັງຄຣີສພເດີນໄກ.

ຕ່ອມານີ້ກຸງ ເຂົ້າເປົ້າອົກແພັງ
ທນານລະ ຝັນ ເບຍ ເກົ່ານໍ້າ
ເປັນເງິນສາມປລະກັບສີບຫາທ.

ຕ່ອມານີ້ຫວກ ທຽງບໍ່ຈຳພຣະ
ພຸກຂສາສນາໃຫ້ວິບູຮົນ ແລ້ວໃຫ້ຫລ່ອ
ຮປພຣະໄພວິສັກ ຂະດີ ແລ້ວ
ນູ້

ໄພທີສຸກຸຽມຢ່າງ ວິລີຍາເປົກວາ ກຖ—
ນນຸຕຣໍ ປຸ່ລຸ້ມໝູນທຳ ປຸ່ລຸ້ມໝູນກຸນຕົ້ມ
ມහນຕົ້ມ ຜົນ ສມື ໂກຊໍ ກາຮາເປົກວາ
ສມຜູພວາຮຸມຜານລູຈຸ ຢາງກວ—
ດີພຸພການລູຈຸ ມຫາທານານີ ທາ—
ເປົກວາ ສຕຸຕາທຳ ອ ໄກສີ.

ທາ ສປຖໂດ ຈີລີງຄຣາຈາ
ມຫາຊັນ ອາຫາຍ ດນຸຕວາ ນພື້—
ຍນຄຣ ມຫາຮາຈຮຸລູ ໂລູ ເຕ ເທິ.

ນວຍີກອນໝູງສົກສຸກກວາຈສສ—
ສໍວ່ານເຮ ໄສ ຈີລີງຄຣາຈາ ມຫາ—
ຮາຈຮຸລູ ມහນຕົ້ມ ຮາສີທິພຶໍ່
ອາຫາຍ ອາຄນຸຕວາ ວິສຸສະໂດກ—
ນກຮໍ ບຸ່ຊຸມາເປົກວາ ເຕີ ນາຄ—
ເຮີ ອາເຮນຸເຕີ ສາມຕຸແດນ
ອລຸ້ມໝູນລຸ້ມໝູ ພາເງູຕວາ
ບຸ່ຊຸມໂດ ຕມບີ ວິດຸມປາເປົກວາ
ພຫວາວໍ ອລິຕວາ ຮາສີທິພຶໍ່ ອຸບ—

ທຮນຳເພື່ອພຣະຣາຈກຸສລເປັນກວ
ລດອັງ ເປັນທີເຕືອນພຣະໄທຍໃຫ້ທຮນ
ຢືນດີໃນພຣະຣາຈກຸສລ ແລ້ວໂປຣກ
ໃຫ້ເລັ່ນກາຮມ ໂໂຮສພສມໄວ້ໃຫຍ່
ທຮນບຣິຈາກທານຸແກ່ສມຜູພວາຮຸມຜູ
ຢາງກວຮຣນີພກຄົງ ຈ ວັນ

ຄຣັງນັ້ນພຣະຍາຈເລີຍງົດືກຂບດ
ພາເອາຄຣວເປັນອັນມາກໄປດວຍພຣະ
ມຫາຮາຈເຕົ້າ ໃນເມືອງນຄຮເຊີ່ຍັງ
ໃໝ່

ໃນບັດແຕ່ຈຸດຕັກກວາຈ ៩០៨ ພຣະ
ຍາຈເລີຍງົດືກອັນທັນທີພຣະມຫາຮາຈ
ເຂັ້ມາຮບເມືອງພຣະພິຄຸນຸໂລກ ຊາວ
ເມືອງພຣະພິຄຸນຸໂລກທັນທານໄວ້ ໄດ້
ສູງຮັບໜ່າພັນກັນເປັນສາມາຮດ ເຫັ້ນ
ປັດັ້ນເມືອງເປັນຫລາຍຄຣັງ ໄນໄດ້
ເມືອງ ຈີງຍົກອັນທີພິປະເມືອງ
ກຳແພັງເພື່ອຊາວເມືອງກຳແພັງ
ເພື່ອຊາວກຳສັບປະກຳສາມາຮດ ເຫັ້ນປັດັ້ນ

บุกุตกโต วชิรป้ากර บุชุณิทว
เตหิ นาคเรหิ สามคุเดน ตา
บุชุณิโต ตามบี วิสุমป้าเปตว
สหุทาหิ อลงนุโต ทศุต ราชี—
ทพุพ ปติอูรูเปติ.

ทกา ໄສ ปรัมคุรีโถกนาด—
ราชบี ราชบุคุโต ฯ วรอินห—
ราชานาม ราชีทพุพ อุบุญคุ—
ตกโต คันคุว วชิรป้ากර
อุปทุตมุเกตว ป้าปุณนุติ

วรอินหราชา สาภูรฉบ โยว
ราชีทพุพ ปหริคุว เตน บุช—
ณิทว ชลุญมณญ មาເງູคุว
สามคุเดน มහนุเต มรหนุเต ปัน
อตุตโน ສຸໂຍເຕ ທີສຸວາ ລົງໂຕ
ມහນุเต ອຕຸລອສຸເສ ฯ ມຫາຊະເນ
ฯ ດົກຕຸວາ ເທບໍ ອາກມາເປີ.

ໄສ ราชบี นครนหຸຕຸກສຸສ
ราชีทพุพ ปหริคุว เตນ ສທ

เมืองຄັງ ๙ ວັນ ໄນໄກເນືອງກົພກ
ກອງທພອຢູ່ດິນທັນ.

ครັງນັ້ນສມເຕົ້າພຣະບຣມໄຕຣໄລກ
ນາຮດ ກັບສມເຕົ້າພຣະອິນທຣາຊາ
ຮາຈບຸຕຣ ເສົ່ງຍົກກອງທພໄປໜ່ວຍ
ເນື້ອກຳແພັງເພື່ອຮຣ.

ສມເຕົ້າພຣະອິນທຣາຊາ ເຂົາຕ
ກອງທພພຣະຍາເກວຍນ (ເກີຍຮຕີ)
ໄກສູ້ວບໜ້າພັນກັນເປັນສາມາຮດ ພຣະ
ຍາເກີຍຮຕີເຫັນພລທຫວາຂອງຄນລົມ
ຕາຍລົງມາກົດແຕກໄປ ໄກກວາດ
ຕັ້ນຊັ້ງມັງຜູ້ຄົນມາເປັນອັນມາກ.

ສ່ວນສມເຕົ້າພຣະບຣມໄຕຣໄລກ
ນາຮດເຂົາຕິກອງທພໜົນຄຣ ດັງ

หกถุกบุกชั่ว บุชุณิทุวาน สามทุ—
เงน ลาวปุกามิทุตาน ชาหิ
หกถุกหิ ทสุส คชาชาร ปริวา—
เรทุว่า เอก ตามบี บุชุณิโถ^๔
ต คชาชาร ปางเซน โถ เทบ
วิชุณาเป็ตุว่า สุรูปัน ลภิทุว
ปุกามิทุต อสังกุเสน ปหริทุว
ต ฉาເງູດຖວາ ໂອຫຍິທຸວາ ດໂຕ
ນິກຸ່ມີທຸວາ ສຸໄສ ປ່ຽນເປັດຖວ
ເທິ່ນ ພາວູາເປັດຖວາ ມහນຸຕ ມ—
ຮນຸຕ ຢຸ່ຈຸນາເປັດຖວາ ເທິ ອຸ—
ຕໄນ ມහນຸຕ ມຮນຸຕ ໂຍເຮ ທີ—
ສຸວາ ພົດເສດ ທີສຸວາ ອຸທຸວາສນ—
ເທິ ກິເທິ ກິຈຸ່ຈນຸເທິ ປລາ—
ຍິໂກ ເຕ ປຸກາມີທຸຕ ເທິ
ອນຸພນຸຕາເປັດຖວາ ວຣມหารາຊທພິ່ນ
ປາປຸ່ມາທີ.

รวมหาราชโภค สร้าง นิกุ—
ขึ้น มีทุวาน ชาเรนุทา เทบ ยุทธ—

แก่ชนชั้นกัน ข้าศึกลาเว้ารุม
รบล้อมพระคชาธารไว้ ถังสีช้าง
พระองค์ท่านแต่ช้างเกี่ยว ก็ทรง
ขับพระคชาธารໄล่ท่วงรบ ข้าศึก
ลาเวงสีช้างนั้น จนไคคิทไชยภูมิ
ก็ทรงพาดพันสังหารหมื่นนกรดง
ด้วยพระแสงของว้า ให้ข้าศึกลาเวท
ล้อมอยู่นั้นบ่นระย่อไปแล้ว ก็เสียด้วย
อาภากากที่ล้อมไว้แล้วก็ต้อนผล
ทหารให้เข้ารบม่าพนข้าศึกล้มตาย
ลงเป็นอันมาก ครั้นพวากข้าศึก
ได้เห็นผลทหารของตนล้มตายลง
มากเหลืออยู่น้อย ก็สกุ้งตกใจ
กลัวแต่กหนิไปแล้ว ก็ขับผลทหาร
ໄล่ทิศตามไปนั่งกองทัพรวมหา
ราชเจ้า.

ผลทหารของพระมหาราชาเจ้า
เข้มแข็งมากอออกค้านอยู่ ไก่

มิทว สามตุณ ปวตตันติ.

สรุบกันเป็นสามารถ.

ອណ ວរຍືນທຽບ ກໍ ປູຖ້ວ
ອຸນຸຄນຸຖ້ວ ສົ່ວ່າ ເຕ ປ່າປຸ່ມິຖ້ວ
ວະມຫາວາຊທພິພໍ ປ່າຍີຖ້ວ ສາ-
ມຄຸເດັນ ບັນ ອະລຸງມະລຸງໝັ້ນ ຂູ່-
ຜາເປັກຖ້ວ ນລາເຕ ສົງຄຸກ ອ-
ປົວງົງໝັ້ນ ຜຸສີຖ້ວ ວະມຫາວາຊທພິພໍ
ມහນຸຕໍມ ມຣນຸຕໍມ ພາກູາເປັກຖ້ວ
ຕມບັ້ນ ປ່າວາເປັກທີ.

ส่วนสมเด็จพระอินทรราช ได้
ทรงทราบแล้วก็เร่งรับตามไป ครั้น
ถึงแล้วก็เข้าทักษิณทัพพระมหาราช
เจ้า สูรบกันเป็นสามารถ พระ
อินทรราชต้องบันดาพระนลทาไม
เข้า จึงโปรดให้ม่ำพันกองทัพ
พระมหาราชเจ้าด้วยดงเป็นอัน
มากแล้วให้ถือมพระมหาราชเจ้า

รวมหาราชทพุ่ม ข้าวเคน—
ไก พลเสส์ ทิสุวะ อุตุวานุ—
ไก ภีไต ภิชุชนุไก ปลายทุวะ
นพชินวร ราษฎร.

ทัพพระมหาราชเจ้า ต้านทาน
ไม่ได้ พระมหาราชเจ้า เห็นผล
ทหารเหลืออยู่น้อย ก็ตกพระไทย
กลัว หนีไปเมืองเชียงใหม่.

ໄສ ປ່ຽນຕຸ້ມ ໄກນາດວາຈາ
ທຸກໆ ຂສເສ । ນໍານຸ່າ ທີ່
ລົງທຶນ ສກນຄໍ ນິວຕຸ້ມທີ.

สมเก็ติพระบรมไตรโลกนารถ
ไก่ช้างม้าผู้คนเป็นอันมาก เสก็จ
กาลับพระนคร.

ทสาหิกณฑ์สกุกราชนา—
คสมุปนุโน ไส ราชา รุพาม—
ณิอาจาส ภาราเปสี.

ในบันโงหูลศักราช ๔๗๐ โปรด
ให้สร้างวัดรุพามณี.

ทหนนุคร ทกุณ ไสบี อุ—
ปสมุปนุโน วสิตุว อนุรูปมาส
วิพุฒมติ.

ต่อหน้า สมเด็จพระบรมไตร^๒
โภกนารถเจ้า ทรงพระผนวช
อยู่ณวัดรุพามณี ไก้แบกเกือน
แล้วลาพระผนวช.

ไส ราชา ชรบุโก วิสติ—
วสุส วชุช ภาราตุว ภากติ
ยถากมุนคติ.

สมเด็จพระบรมไตร โภกนารถ
เจ้า เสวียราชสมบัติ ไก ๒๐ พระยา
ทรงพระชราแล้วก เสถี สรรคต
ไปทานยถากรร.

ทหนนุคร ทสุส ราชบุตติ
วรอินุกราชานาม ทกุณ วชุช
ภารนุติ มหาปุญ โภญ สุช วสติ.

ลำกับนั้น พระอินทรราชราช
บุตร มีบุญญาภิการเป็นอันมาก
เสวยราชสมบัติ อยู่เป็นศูนย์สำราญ
พระราชหฤทัย ในกรุงเทพมห
นคร.

ពន្លេធមរសារិកម្ពុជ្រៀសទស្សនក—
ទរាជកុក្ខភ្នែតសំគុនករ នឹង រាជា
សេតកូលុប្បែរ លាភទិ.

ในบวรากาจลศิกราชและสมเด็จ
พระอินทราราช ได้ช้างเผือก.

ពហន្ធទំព័រ ពស់ន រាជបុត្រិក
ជាង ឯុទ្ធរាសាទិកឯុទ្ធសព-
សក្តរាជមូលិកសំខាន់ នឹង រាជា

ในช่วงที่ลัทธิราษฎร์ สมภาค
พระราชนิตร ของสมเด็จพระอิน
ทรราช. (หมกฉบับ)

ວັນທີ ៨ ເມສາຢັນ ພ. ၆. ၂၄၁၂

ข้าพระพุทธเจ้าพระญาณวิจาร (สีทช โลจนานนท) แปล

